ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

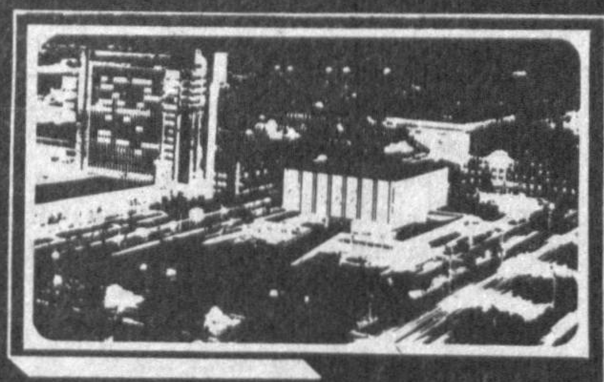

№131 (8.560) 1994 йил 4 ноябрь, жума Сотувда эркин нархда

Бозор тадбиркорликни ёқтиради

УЗОҚНИ КЎЗЛАГАН ИШЧИЛАР

Республикамизда автомашиналарнинг свечаларини ишлаб чиқарадиган бирор бир корхона борми? Дабдурустдан берилган бу саволга нафақат мамлакатимизнинг оддий фуқаролари, балки бу соҳада анчайин "мутахассис" ҳисобланган ҳайдовчилар ҳам елка қисишади. Уларнинг эътирозларида жон бор. Чунки бундай завод собиқ СССР даврида нафақат Ўзбекистонда, балки ҳозирги Марказий Осиё давлатларининг бирорта шаҳарларида қурилмаган. Россиядек улкан мамлакатда эса уларнинг бор-йўғи учтагинаси фаолият кўрсатиб келади. Устига-устак республикалар ўз "қозон"ларини алоҳида қилиб олишгач, ўт олдиргичларни Россиядан олиб келишнинг ўзи бўлмай қолди.

Мамлакатимизда бундай танқисликнинг олдини олиш борасида илк бор Тошкент "Миконд" заводининг мутахассислари уриниб кўришди. Бу соҳада анчамунча тажрибага эга бўлган корхона конструкторлик бюросининг муҳандис-механиги Раҳматулла Абдусаматов илгариги 18-цех қошида янги свечалар ишлаб чиқарадиган цех барпо этиш мумкинлигини далиллар билан исботлади. Корхона раҳбарлари аҳволни обдон ўрганиб, янги 22-цех ташкил этиш ҳамда унга керакли ишчи мутахассислар ва жиҳозлар ажратиш ҳақидаги буйруққа имзо чекишди.

Бошланган иш имкон қадар кам чиқимлар эвазига қопланиши зарур эди. Негаки корхона конверсия (ҳарбий) маҳсулотлар ўрнига халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш жараёнини бошдан кечираётган эди. Шу боис барча ишлар ички имкониятлардан бошланди. Бошқа цехлардаги ишлар ҳажми камайиб бекор туриб қолган дастгоҳлар янги цехга олиб келиниб, свечалар ишлаб чиқаришга мослаштирилди. Цех ва бошқа бўлинмалардан танлаб энг яхши ишчи-мутахассисларни ишга жалб этишди. Бу ўз навбатида корхонада қисқариш эҳтимоли бўлган ишчи-хизматчилар ўрнини сақлаб қолди.

1992 йилнинг охирларида, аниқроғи ноябрь ойларида бошланган иш ҳадеганда юришиб кетмади. Тажриба алмашиш учун 1993 йилнинг март ойида Тюмень шаҳрининг свечалар ишлаб чиқарадиган "Автожиҳозлар" заводига бориб келишга тўғри келди. Қисқа муддат ичида ўт олдиргичларни ишлаб чиқаришнинг энг сўнгги технологиялари ўрганиб қайтилди. Узоқ қийинчиликлардан сўнг 1993 йилнинг июль ойига келиб дастлабки маҳсулот ишлаб чиқарилди. Жамоанинг қувончи чексиз эди. Негаки, бошланган ишнинг натижаси кўриниб, ишонч оқланган эди.

Жамоа кейинги, яъни август ойидан бошлаб расмий равишда 10 минг дона свечалар ишлаб чиқариш ҳақида режа қабул қилди ва уни тўла-тўкис бажарди. Шундан сўнг жамоа ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сони ой сайин ошиб борди. Масалан, 1993 йил сентябрь ойида 13 мингта, октябрь ойида 15 мингта, 1994 йилнинг сентябрь ойида 25 мингта, октябрь ойида эса 33 мингта ўт олдиргичлар ишлаб чиқарилиб, республикамиз автомашиначиларининг бу "ноёб маҳсулот"га бўлган эҳтиёжларини қисман қондиришди.

Келажакда цех жамоаси свечаларнинг яна тўрт турларини ишлаб чиқариб, жаъми маҳсулотлар сонини бир ойда миллионтага етказишмоқчи. Жамоанинг кўзланган марраларга эсон-омон етиб келишларига ҳеч бир шубҳа қилмаган ҳолда шуни таъкидлаб ўтмоқчимизки, бу ердаги иш унумдорлиги ҳамма вақт ҳам жамоа аҳлига боғлиқ эмас. Чунончи, свечалар учун зарур қисмларни бу цех корхонанинг бошқа бир 10-цехидан олади. Ўз навбатида улар ҳам керакли қисмларни бошқа жойлардан (кўпинча завод ташқарисидан ҳатто бошқа давлатлардан) олиб келишади. Яқинда таъминотда юз берган узилишлар оқибатида ўт олдиргич цехи бир неча кун бекор туриб қолди. Корхона раҳбарияти шунинг учун барча диққат-эътиборни ички имкониятдан тўлароқ фойдаланишга қаратяпти.

Хулоса қилиб шуни айтамизки, корхонада ишлаб чиқарилаётган 200 га яқин халқ истеъмол молларининг биттаси республикамиз аҳолиси учун жуда зарур бўлган свечалар эканлиги ғоят қувонарлидир. Биргина мамлакатимизнинг Андижон ҳамда Хоразм вилоятларида бунёд этилаётган автомобиль заводлари ва уларда ишлаб чиқарилажак ўз автомашиналаримиз яқин келажакда автоқисмларга, хусусан свечаларга бўлган талабни ошириши муқаррар. Зеро, шундай экан, узоқни кўзлаб қилинган бу ишни сақлаб қолиш, ривожлантириш ва юксалтириш бутун жамоа қўлида.

Назрулла ҲАМРОЕВ.

"ОВОЗИ ТОЖИК" ГАЗЕТАСИ ЖАМОАСИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни ва барча муштарийларни мамлакатимизнинг кекса нашрларидан бири — "Овози тожик" газетасининг 70 йиллик тўйи билан самимий табриклайман.

"Овози тожик" Алишер Навоий ва Абдураҳмон Жомий каби улуғ боболаримиз ардоқлаган халқлар ўртасидаги азалий ва абадий дўстликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Сизлар икки элнинг тарихий мероси, мумтоз қадриятлари ва маданиятини тарғиб қилиш ва ривожлантиришга, Марказий Осиё ҳудудида тинчлик, осойишталик, барқарорликни сақлашга салмоқли ҳисса қўшмоқдасиз.

Газета Ўзбекистоннинг ҳуқуқий давлат барпо этиш, фуқаролар тотувлиги, умуминсоний ва миллий қадриятларни қарор топтиришга қаратилган ички ва ташқи сиёсатини ҳар томонлама, тезкорлик билан ёритаётганидан мамнунмиз.

Ишонаманки, "Овози тожик" газетасининг ижодий жамоаси бундан буён ҳам жамиятимизда дўстлик, эзгулик ва адолат тантанаси йўлида бор маҳорати ва куч-ғайратини бағишлайди.

Барчангизга сиҳат-саломатлик ва ижодий ютуқлар тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

"Чевар" ҳиссадорлик жамияти ишлаб чиқариш бирлашмасида бир неча йилдан бери меҳнат қилиб келаётган Адиба Жўраева аёллар кўйлагини бежирим тикишда ҳамкасблари олқишига сазовор бўлмоқда. У сифатли маҳсулот тайёрлаш билан бирга зиммасидаги топшириқни ҳамиша ортиғи билан адо этади.

СУРАТДА: Адиба Жўраева.

Козим Ўлмасов олган сурат.

ҒАМХЎРЛИК САМАРАСИ

Охунбобоев номли Тошкент бош кийимлар фабрикасида иш бир маромда, ойлик ва чорак йиллик режалар тўлиқ бажарилган ҳолатда бормоқда. Бу муваффақиятларнинг сирларидан бири — фабрика жамоасининг меҳнатига ижодий муносабати ва аҳиллигида ҳамдир.

Корхона ҳудудида тиббий шохобча, тиш қўйиш ва даволаш бўлими, ошхона, сартарошхона, пойабзал тиклаш цехи ва фабрика маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўкон узлуксиз ишлаб турибди. Фабрикада раҳбарияти ва касаба уюшмасининг саъй-ҳаракатлари туфайли қишки сабзавот маҳсулотлари келтирилиб фабрика хизматчиларига арзон нархларда сотилмоқда. Фабрика ойлик иш ҳақи 500 сўмни ташкил этади. Корхона оталиғидаги болалар боғчасида эса болажонлар учун барча қулайликлар муҳайё этилган.

Хуллас, ҳозирда "Очиқ типдаги ҳиссадорлик жамияти" деб аталаётган Охунбобоев номли Тошкент бош кийимлар фабрикаси раҳбарияти ва касаба уюшмаси томонидан корхона хизматчиларига катта ғамхўрлик кўрсатиляпти. Бу эса юқорида айтилганидек, корхонанинг бир меъёрда ишлаши, режалар доимо уддаланиши сингари ижобий натижаларни бермоқда.

Бобур ХАЛИЛОВ.

БУГУННИНГ КУН ШАРҲИ

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

• Европа Хавфсизлик ва ҳамкорлик кенгашининг Бош котиби доктор Вильгельм Хойнк ушбу ҳамжамиятнинг Тошкентда умумий масалалар бўйича ўтказган семинари барча иштирокчиларига кўрсатилган юксак даражадаги меҳмондўстлик учун Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовга самимий миннатдорчилик билдирилган мактуб йўллади.

• Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан Норбек Қаюмов ўз аризасига биноан республика қишлоқ хўжалиги вазири вазифасидан озод қилинди.

• Бухорода хусусийлаштириш масалаларига бағишланган республика семинар-кенгаши бўлиб ўтди.

• Фарғона вилоятида 62 минг гектар, бултургидан 7 минг гектар кўп майдонга кузги дон экиб бўлинди.

• Фарғонадаги "Азот" ишлаб чиқариш бирлашмаси рақобатбардош ва сифатли маҳсулоти учун АҚШ хусусий тижоратчилари ташаббуси билан таъсис этилган "Олтин глобус" халқаро мукофотига сазовор бўлди.

• Самарқандда "Карвон — 94" халқаро савдо-кўргазмаси бўлиб ўтди. Унда жаҳоннинг 30 дан зиёд мамлакатида фаолият кўрсатаётган турли фирма ва корпорациялар ўз маҳсулотларини намойиш этдилар.

• Тошкент вилоятининг "Оққўрғон" давлат хўжалигида АҚШ ва Исроил ҳамкорлигида кичик сут корхонаси ишга туширилди.

• Валюта биржасидаги навбатдаги савдода 12 та банк 2,5 миллион АҚШ долларини ҳар долларни 23 сўм миқдорида сотиб олди. Марказий банк 3 ноябрдан бошлаб махсус пул алмаштириш пунктларида 1 АҚШ долларининг сотиб олиш ва сотиш тижорат қийматини 23 сўм қилиб белгилади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

• Варшава темирйўл вокзалида рус йўловчиларига зўравонлик қилинганлигига Польша томонидан тегишли баҳо берилмаганлиги сабабли Россия Бош вазири Виктор Черномирдин ўзининг бу мамлакатга 3-4 ноябрга мўлжалланган расмий ташрифини бекор қилди. Кеча у Польша Бош вазири билан ана шу ҳодиса ҳамда икки мамлакат муносабатлари ҳақида телефон орқали суҳбатлашди.

• 6 ноябрда Тожикистонда президент сайловлари ва мамлакат янги Конституцияси юзасидан референдум бўлиб ўтади. Давлат раҳбари лавозимига Тожикистон Олий Кенгашининг Раиси Имомали Раҳмонов ва ҳукуматнинг собиқ раҳбари, ҳозир Тожикистоннинг Россиядаги элчиси Абдумалик Абдуллажонов ўз номзодларини қўйганлар.

• Украина Республикасининг Бош вазири Виталий Масол мамлакат Қора денгиз флотидаги ўзига қарашли кемалардан бир қисмини Россиядан қарзини қоплаш учун бу давлатга беришга тайёрлиги тўғрисида баёнот берди.

• Ўқитувчилар маошларини оширишни талаб этиб иш ташлаганликлари оқибатида Арманистондаги кўпгина мактабларда 1 ноябрдан бошлаб машғулотлар ўтказилмаяпти.

ХОРИЖДА

• Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош ассамблеяси Босния ва Герцеговинадаги вазият юзасидан қабул қилган қарорида Хавфсизлик Кенгашига Босния мусулмонларига қурол-яроғ сотиш ман этилган қарорни бекор қилишни кўриб чиқишни тавсия этди. Ҳозир Югославиянинг бу собиқ республикасида серблар ва мусулмонлар ўртасида жанг яна кучайиб бормоқда.

• Америка Қўшма Штатлари Россия Либерал демократик партиясининг раиси Владимир Жириновскийга мамлакатга келиши учун рухсат берди.

• Ўтган шанба куни АҚШ Президентининг қароргоҳи — Оқ уйни ўққа тутган 26 ёшли Франсиско Мартин Дюрэн иши судга оширилди. У бу жинояти учун бир умр қамоқ жазосига ҳукм этилиши мумкин.

• Хитой мамлакат иқтисодиёти, айниқса, унинг қишлоқ хўжалик тармоғини жадал тараққий эттиришга қаратилган илғор технологияларни харид қилиш учун 30 миллиард АҚШ доллари ажратди. Бу маблағ қишлоқ хўжалигини 1994-2000 йилларда ривожлантириш мақсадларига ҳамда энергетика, машинасозлик, электроника, химия, транспорт, металлургия ва алоқани ривожлантиришга сарфланади.

• 78 йўловчи ва 5 экипаж аъзоси бўлган Норвегия самолётини олиб қочган 25 ёшли босниялик серб маъмурларга таслим бўлди. Бу самолётда террорчи бор деб даъво қилган портлатувчи модда топилмади.

Ўзбекистон ва жаҳон

ЭЪТИРОФ ЭТИЛГАН ТАЖРИБА

Юртимиз аҳолисини ғалла билан таъминлашни янада кучайтириш, бу борада ерга ишлов бериш, ўғитлардан унумли фойдаланиш ишлари ҳозирда ўз ечимини топиши лозим бўлган масала даражасига кўтарилган эди. Худди шундай пайтда Венгриянинг Сегед шаҳрида азотни биологик усулда тўплаш мавзусида 1 Европа халқаро анжумани бўлиб ўтди. Ушбу анжуман иштирокчиси, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Микробиология институти азот тўплашга масъул генлар муҳандислиги тажрибахонаси мудири, биология фанлари доктори Аҳад Расулов билан суҳбатлашдик.

— Жаҳон миқёсида азотли ўғитдан фойдаланишга бўлган эътиборнинг бу қадар жиддийлиги нимага асосланади?

— Бу саволингизга Венгрияда бўлиб ўтган конференциянинг ўзидан мисол келтирмоқчиман. Унда америкалик профессор Вильям Ньютоннинг берган маълумотларига қараганда азотли ўғитни кимёвий усулда олиш ишларига Америка Қўшма Штатларининг ўзида ҳар йили бир миллиард доллар ҳажмда маблағ сарфланар экан. Шу билан бирга олим бундай усулда олинган азотли ўғитни қишлоқ хўжалигида кўп миқдорда ишлатиш атроф-муҳит тозалигига зарар етказишини алоҳида таъкидлаб ўтди. Анжуман маърузачиларининг фикридан шу нарса маълум бўлдики, инсоният келажакда қишлоқ хўжалиги экинларидан самарали ҳосил олишда фақат биологик усулда олинган азотли ўғитдан фойдаланиши лозим. Зеро, бундай ўғит атроф-муҳит тозалигига зарар етказмагани ҳолда экологик тоза маҳсулот олиш имконини ҳам беради. Биологик азотли ўғитнинг яна бир афзаллиги шундан иборатки, у кимёвий йўл билан олинган ўғитга нисбатан минг баробар, ҳа, ишонаверинг минг баробар арзонга тушади. Ҳосилдорлик 70 фоизгача ошади, тупроқнинг агротехник, биологик хусусиятлари яхшиланади.

— Бу борада республикамиз қишлоқ хўжалигидаги ҳозирги шароит қандай?

— Ҳозирги кунда бу усулдан Европа, Америка Қўшма Штатлари ва Осиё давлатлари кенг фойдаланишга киришдилар. Юртимизда эса азот олишнинг бундай биотехнологияси ҳозирча йўлга қўйилмаган. Аммо унинг илмий ва амалий асосларини ишлаб чиқиш дастлаб 1986 йили академик Пўлат Ҳабибуллаев томонидан таклиф этилиб, институтимизга топширилган эди. Ҳозирги кунда тажрибахонамизда бир неча йиллардан буён олиб борилаётган юқорида айтилган мавзудаги илмий ва амалий тадқиқотлар давом эттирилмоқда.

— Анжуманда қайси мавзуда маъруза қилдингиз?

— Анжуманда мен лаборатория шароитида олинган азот ҳосил қилувчи бактерияларнинг дала экинлари ҳосилдорлигини оширишдаги роли ва уларнинг ҳар хил шароитларда тарқалиши мавзусида маъруза қилдим. Бундай бактерияларнинг моҳияти шундан иборатки, улар ўсимликнинг илдизига ёпишиб олиб яшайди ва ўз ҳаёт фаолияти давомида ҳаводаги азотни ўсимликка лозим бўлган миқдорда етказиб туради. Шунда кимёвий йўл билан олинган азотли ўғитни далаларга сепишга ҳожат қолмайди. Президентимиз деҳқонлар билан қилган суҳбатларининг бирида буғдой ҳосилдорлигини ошириш учун тупроғимизга у қадар кўп азот зарур эмаслигини гапирганларида юқоридаги омилларни назарда тутган эдилар. Қолаверса, ҳозирда юртимиз қишлоқ хўжалиги олдида турган муҳим вазифаларидан бири ғалла экиладиган майдонларни кенгайтириш бўлди. Буғдой учун ҳам махсус бактериялар топилган. Агар лаборатория шароитида олинган бактериялар ёрдамида экиладиган уруғга ишлов берилса ҳосилдорлик янада ошади ҳамда кимёвий азотли ўғитларга бўлган талаб бир неча марта камаяди.

— Юртимиз қишлоқ хўжалиги соҳасини ривожлантириш учун, сизнингча мазкур анжуман қай даражада аҳамиятли бўлди?

— Анжуман давомида жаҳон фанидаги сўнгги маълумотлар билан танишилди, илмий ҳамкорлик қилиш юзасидан шартномалар имзоланди. Америка Қўшма Штатлари, Германия ҳамда Исроилдан қатнашган олимлар бизнинг тажрибахона билан ҳамкорликда ишлашни маъқул кўрдилар ва ўзаро шартнома тузишга муваффақ бўлдик. Бу тадбир катта ишнинг бошланиши албатта. У келажакда бактериялар етиштиришни саноат даражасига олиб чиқиш мақсадига қаратилган. Ҳар бир давлат ўзининг бактериал биопрепаратлар етиштирувчи корхонасига эга бўлиши керак. Чунки табиий ўзига хосликка эга бўлган бундай маҳсулотни бир давлатдан иккинчи давлатга экспорт қилиб бўлмайди.

Абдумажид РАҲМАТОВ
суҳбатлашди.

АДАБИЙ-БАДИИЙ КЕЧА

Тошкент маданият техникумида Муҳаммад Раҳимхон Феруз таваллудининг 150 йиллигига бағишланган катта адабий-бадиий кеча бўлиб ўтди.

Буюк давлат арбоби, шоир, мусиқашунос, бастакор, моҳир таржимон Муҳаммад Раҳимхон Соний — Феруз асарлари ҳамда унинг ҳаёти ва ижодига оид турли осори-атиқалардан иборат кўргазма ўзининг бетакрорлиги билан ҳар бир талабада фахр-ифтихор туйғуларини уйғотди. Техникум ўқитувчилари Табассум Мўминова, Халима Мелибоевалар берган қимматли ва қизиқарли маълумотлар ёшларнинг шоҳ ва шоир ҳақидаги фикрларини янада бойитди. Шунингдек, талаба қизлар томонидан ёд ўқилган Феруз ижоди намуналари — дилрабо ва гўзал ғазаллар барчани мафтун этди. Тадбир сўнгида Феруз басталаган куй ва қўшиқлар янграб, кечага ўзгача файз киритди.

— Бундай тадбирлар талабаларни маънавий камолотга етказишда катта аҳамиятга эга, — дейди техникум директори Абдулҳамид Аҳмедов, — шунинг учун ана шундай кечаларни тез-тез ўтказишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз.

Ўктам ҲАЙДАВОЛОВ.

ИМКОНИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИБ

"Семурғ" ҳиссадорлик жамиятига айлантирилган Тошкент болалар ўйинчоқлари ишлаб чиқариш фабрикаси нафақат республикада, балки Марказий Осиёда ана шундай ягона корхона ҳисобланади. Собиқ Иттифоқ даврида фабрика Россиянинг турли корхоналари билан узвий ҳамкорликда ишларди. Бугунги кунга келиб эса иқтисодий, молиявий ва кўплаб бошқа соҳаларда муаммолар туғилгач, алоқалар деярли тўхтаб қолди. Шунга қарамай, корхона раҳбарлари барча ички имкониятларни ишга солиб, хом ашё танқислигини камайтиришга ҳаракат қиляптилар. Республикамиздаги турли корхоналар ва тижорат ташкилотлари билан фаол алоқаларнинг натижаси ўлароқ "Комила" номли ёқимтой миллий қўғирчоқ ва "Менежер" сингари турли қоғоз картон ўйинлар ишлаб чиқариляпти. Бундан ташқари, зарур хом ашёлар олиниши билан ишлаб чиқаришга тахт қилиб қўйилган Тўлғаной, Азиз ва Азиза, Ботир ва Гўзал, Келинчак номли гўзал миллий қўғирчоқлар ҳам кичкинтойларнинг севимли ўйинчоқларига айланиши шубҳасиз.

Келгуси йилнинг биринчи ярмида фабриканинг замонавий ва кўп қаватли янги биноси қурилиши тугалланади. Корхона жамоаси келажакка катта умидлар билан қарамоқда.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Обуна — 95

"ОҚШОМ"— СИЗНИНГ ГАЗЕТАНГИЗ

МАҲАЛЛА ЖАМҒАРМАСИ ҲИСОБИДАН

Газета ва журналларга обуна бўлиш қизғин давом этаётган шу кунларда бу хайрли ишга маҳаллалар ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишмоқда. Мирзо Улуғбек туманидаги Фирдавсий маҳалла комитети маҳалла аҳлининг маънавий оламини бойитиш, уларни турмушимизда рўй бераётган янгиликлардан хабардор қилиш мақсадида кундалик нашрларга ёзилишга қарор қилди. Шу мақсадда жамғарма ҳисобидан 1700 сўм маблағ ажратилди.

Эндиликда ушбу масканда яшаётганлар келгуси йилдан бошлаб "Тошкент оқшоми" ва "Вечерний Ташкент", "Халқ сўзи" газеталари, шунингдек, "Шарқ юлдузи", "Саодат" журналларини ўқийдилар.

Шавкат САЪДИЕВ.

ҚАДРЛИ МУШТАРИЙЛАР!

Дарҳақиқат, ҳозир имкон топиб, келгуси йил учун "Тошкент оқшоми" газетасига обуна бўлаётган кишилар кам эмас. Фирдавсий маҳалласи бўйича юқорида айтиб ўтилган мисол бунга яққол далилдир. Бинобарин, ҳозирги пайтда шаҳримиздаги кўпчилик маҳаллалар ўзларининг жамғармаларига эга. Шу боисдан олиб қараганда, туманлардаги маҳаллаларнинг оқсоқоллари ўз маҳаллаларида истиқомат қилувчи, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган, газетани ўзининг ҳақиқий ҳамроҳи ва маслаҳатгўйи деган оилаларни жамғарма пули эвазига обуна қилсалар айни савобли юмушни бажарган бўладилар. Шаҳримиздаги корхоналар, турли қурилиш ташкилотлари ва бошқа жамоалар ҳам ўйлаймизки, ўз имкониятларидан келиб чиққан ҳолда "Оқшом" газеталарига обунани расмийлаштирадилар.

"Тошкент оқшоми"нинг обуна нархи қуйидагича:

- **Бир йилга — 264 сўм.**
- **Ярим йилга — 132 сўм.**
- **Уч ойга — 66 сўм.**

"Тошкент оқшоми"га обуна бўлишга шошилинг!

Унинг индекси — 64690.

ПАРТИЯНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкил этилганлигига уч йил тўлди. Бу сана партиянинг навбатдан ташқари иккинчи қурултойи очилишига тўғри келди.

Қурултой арафаси — 31 октябрда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар кенгаши муҳташам "Туркистон" саройида тантанали кеча уюштирди. Унга партиянинг навбатдан ташқари қурултойи делегатлари ва меҳмонлари, Тошкент шаҳри жамоатчилигининг вакиллари таклиф қилиндилар.

Тантанали кечани Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар кенгашининг биринчи котиби Латиф Ғуломов қисқача кириш сўзи билан очди.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг биринчи котиби Абдулҳафиз Жалолов уч йил ичида босиб ўтилган йўл, партия олдида давлатимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, Президентимиз, партия раиси И. А. Каримов сиёсатини изчил амалга ошириш, жамиятда ижтимоий-сиёсий барқарорликни таъминлаш, Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга сайловларни уюшқоқлик билан ўтказиш соҳасида турган вазифаларга тўхталди.

Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов, Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Муборак Юнусхўжаева бу унутилмас сана билан тўпланганларни самимий муборакбод этиб, Ўзбекистон ХДПсининг жамиятимизда тобора ортиб бораётган нуфузи ҳақида гапирдилар.

Кечага халқимизнинг севимли санъаткорлари — Ортиқ Отажонов, Ғуломжон Ёқубов, Нуриддин Ҳайдаров, Мавлуда Асалхўжаева, Кумуш Раззоқова, Мирза Холмедов, Фаррух Зокиров ва у раҳбарлигидаги "Ялла" ансамбли алоҳида файз киритди.

СУРАТЛАРДА: тантанали кечадан лавҳалар.

"Яхши сўз — жон озиғи", деган халқ нақли бор. Шу жиҳатдан олганда юртбошимиз Ислом Каримовнинг Фарғона водийси бўйлаб қилган сафарлари чоғида одамларни рағбатлантиришдан ташқари янги ишларга руҳлантириш ҳақида айтган гапларида бир олам маъно мужассамдир.

Ҳақиқатан ҳам, олдинга қўйилган мақсадга ишонч, қатъий эътиқод ҳамма ютуқларнинг калитидир.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги қошидаги Абдулла Авлоний номли халқ таълими ходимлари малакасини ошириш марказий институтининг ректори, руҳшунослик фанлари доктори, профессор Ғайрат Шоумаров билан қилган суҳбатимиз инсонни руҳлантириш мавзусида кечди.

— Ғайрат Баҳромович, инсонга сўз билан руҳий таъсир этиш жараёни қандай омилларга асосланади, умуман, руҳий қувват қай даражадаги кучга эга?

— Инсон руҳий оламининг сарҳадлари чексиз. Бу борада олиб борилган изланишлар ўз самарасини берган бўлса-да, ҳали ўрганилмаган, ҳал этилмаган муаммолар етарли. Одамга руҳий қувват бахш этиш, тўғрироғи, уни руҳлантириш хусусида эса шуни айтиш керакки, бу жараён бир қанча омилларга таянади. Шулардан бири кишининг ким томонидан руҳлантирилаётганидир. Руҳлантираётган

Ҳаётдан илҳомланиб яшайлик

РУҲЛАНТИРИШ — МАЪНАВИЙ ЭҲТИЁЖДИР

одам қанчалик мартабали, билимдон, ёши улуғ бўлса унинг бошқа инсонга таъсири ҳам шунчалик кучли бўлади. Иккинчи омил одамлар орасидаги ўзаро муносабат билан боғлиқ. Инсонларни боғлаб турувчи ришталар қанчалик мустаҳкам бўлса, уларнинг бир-бирига таъсири ҳам, хоҳ ижобий таъсир бўлсин, хоҳ салбий, шу қадар салмоқли бўлади. Яна бир омил эса қабул қилувчининг инсоний фазилатларига асосланади. Сиз кўнглини кўтараётган одам яхши фазилатлар эгаси бўлса унга билдирган муносабатингизни тўғри тушунади.

— Руҳлантиришни маънавий эҳтиёж дедик, демак, инсон унга доимий эҳтиёж сезар экан-да?

— Албатта, инсонга озиқ-овқат, кийим-кечак каби моддий неъматлар қанчалар зарур бўлса, руҳий озуқа ҳам шунчалар зарур. Аммо ҳозирги кунда одамлар бу неъматдан лозим бўлган даражада фойдаланмаяптилар. Ваҳоланки руҳлантириш ҳаётда ниҳоятда катта кучга эга. Бу қудратга ҳар куни оилада, иш жойида, жамоат муассасаларида доимий эҳтиёж сезамиз. Келинг, мисоллар билан ўз фикримни давом эттирай. Агар устоз ўз шогирдининг қилган ишига баҳо беришда мулойимлик билан гапириб, йўл қўйилган хато-камчиликлар бу ёшда табиий эканлигини, аммо кейинги ишларида муваффақиятга эришишига ишонишини билдирса, шогирди бундан руҳланиб, янада берилиб меҳнат қилади. Агар унинг камчиликларини ошириб айтиб, "Сен бу ишга ярамайсан" деса шогирднинг устозидан ихлоси қайтиб, ишни йиғиштириб қўяди. Аммо бу борада меъёрдан чиқиб кетмаслик керак. Салбий ҳолатлар ҳам кўр-кўрона мақталаверса, киши талтайиб кетиши ёки яхши томонга интилмай қўйиши мумкин. Ёки баландликка сакрайдиган спортчига "Сен ўзинг сакраётган баландликдан ҳам юқорига сакрай оласан, чунки сенинг куч ва маҳоратингга ишонаман," дейилса ҳақиқатан у ўзи кутмаган баландликдан сакраб ўтиб кетади. Тарихий бадиий фильмлар кўрган ёки китобларни ўқиган бўлсангиз, жанг майдонида ҳар икки томон ҳам биринчи навбатда душманнинг бош саркардасини ўлдиришга, байроғини эса топтаб ташлашга интилади. Чунки бош саркарданинг сафдан чиқиши қолган аскарларда мағлубият руҳини пайдо қилади. Бу эса лашкарнинг тарқаб кетишига ёки чекинишига, охир-оқибат мағлубиятга олиб келади. Эътибор қилганмисиз, айрим корхона, ташкилотларда билимдон мутахассислар меҳнат қилишадию аммо иш олдинга силжимайди. Чунки ўша жойда одамлар орасида бир-бирини руҳлантириш, бировнинг муваффақиятидан қувониш, камчиликларини ётиғи билан тушунтириш каби ижобий муносабатлар йўқ. Халқимизда ишлаётган одамга мурожаат қилишда "Ҳорманг" сўзи ишлатилади. Бу ҳам руҳлантиришнинг бир йўли.

Руҳлантиришнинг қудратини ифода этишга тарихда ҳам мисоллар бисёр. Чунончи, Катта Фарғона каналининг бунёд этилишини олайлик. Техника ҳали етарли даражада тараққий этмаган бир пайтда асосан қўл меҳнати билан қисқа муддатда канал қазиб битказилганининг боиси нимада деб ўйлайсиз? Бунинг сабаби одамлар қалбида эртанги фаровон кунга ишонч ҳисси кучли бўлгандадир. Улар ана шу ҳиссиётдан руҳланиб меҳнат қилишган. Ёки иккинчи жаҳон урушида ҳар томонлама кучли бўлган фашистлар армиясининг тор-мор келтирилгани ўз-ўзидан бўлдими? Ўшанда ҳам одамлар адолат барибир ғалаба қозонишига амин бўлишган, қул бўлиб яшагандан кўра ўлимни афзал кўришган. Уйда қолган оиласининг, севган ёрининг дийдори, уларнинг ғалабага ишонч билан ёзган мактублари жангчиларни руҳлантириб турган. Бугунги кунда келажаги буюк давлат қуришга киришдик. Олдимизда улкан вазифалар, синовлар турибди. Ана шундай пайтларда улуғ мақсадимизга етишишимизга бўлган қатъий ишонч ҳар бир юртдошимиз қалбида мавжуд бўлиши, эртанги мунаввар кунларга руҳлантириш эса ҳар бир кишининг вазифаси бўлмоғи зарур. Зеро, бу тупроқда қачонлардир буюк давлатчилик анъаналари ҳукм сурган, ҳозирда уни тикламоғимиз лозим. Ишонч қанчалик кучли бўлса порлоқ кунлар шунчалик яқин келади. Ҳозирги ўтиш даврида одамларни яхши муомала билан руҳлантириш ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Бир оғизгина ширин сўз катта ишларга қодир. Ҳатто у инсон тақдирини ўзгартириб юбориши ҳам мумкин. Руҳлантириш шу қадар катта қудратга эга эканлигига ишонган инсонгина одамларга, қолаверса жамиятга фойда келтира олади.

Суҳбатдош Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

Ҳунари гўзаллар

ПОКИСТОННИ ЛОЛ ҚОЛДИРГАН

ТОШКЕНТЛИК УСТА

— Эшитдингизми, тошкентлик бир ҳунарманд устанинг ишлари Покистондаги катта кўрикда ғолиб деб топилибди! — деди автобусда кетаётган бир йигит ҳамроҳига. — Ишлари шу қадар юксак баҳоланган қўли гул уста ким экан?

Ҳамшаҳримиз Ортиқ ака Файзуллаев, машҳур ўймакор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, шаҳримиздаги кўпгина ҳашаматли бинолар, сарой ҳамда музейларни кўркам қилиб безашда у кишининг ҳиссалари ўзига хосдир.

— Ортиқ ака, Покистондаги кўрик-танлов ҳақида батафсил сўзлаб берсангиз.

— Шу йили октябрь ойи бошларида ЮНЕСКО ташкилотининг ташаббуси билан Покистоннинг Исломобод шаҳрида Ислом давлатларининг "Ҳунармандлар иш устида" номли халқаро кўрик-танлови бўлиб ўтди. Унда биз, яъни ўзбекистонлик ҳунарманд усталар ҳам иштирок этдик. Ҳаммаси бўлиб дунёнинг 46 та ислом мамлакатларидан вакиллар келган эди. Ҳунармандларимизнинг 235 та санъат асарлари намойиш этилди. Ёғоч ўймакорлиги, мисгарлик, кандакорлик, кулолчилик, зардўзлик, каштачилик, наққошлик, хаттотлик ва шунга ўхшаш соҳаларда барча ҳунармандлар ўз маҳоратини кўрсатишди. Кўрик-танлов 7 октябрь куни катта намойиш билан бошланди. Унда учта энг яхши усталарга Покистон Президентининг анъанавий ғолиблик фахрий совринлари топширилди. Ўзбекистон усталаридан менга ва яна мисрлик ҳамда малайзиялик усталарга шундай хурмат кўрсатилди. Бу Покистондаги энг яхши анъаналардан экан. Кўрикни ҳақиқий йирик анжуман деб бемалол айтиш мумкин. Кейинги кунлари барча қатнашчилар учун ажратилган катта жойда асосий танлов бўлди. Танловда ҳар бир ҳунарманднинг ишлари қўйилиши билан бирга устанинг ўзи ҳам ҳунармандчилик иши билан шуғулланиб ўтирди. Кунига минг-минглаб томошабинлар келиб айланиб, усталар иши билан танишиб кетишарди.

Саккиз кун давом этган танловда ташриф буюрувчилар билан суҳбатлашдик. Ишларимиз у ердаги радио-телевидениеда тинимсиз ёритиб турилди. Танловда ўзим ясаган лавҳ, олти раҳли курсича билан қатнашиб, ажратилган 11 та ўриндан 4-ўринни олишга муяссар бўлдим. Бухоролик зардўзларимиз биринчи, мисгарларимиз иккинчи ўринни олишди. Ҳайъатнинг кўрик бўйича умумий баҳолаши жиҳатидан эса биз ўзбек ҳунармандлари фахрли иккинчи ўринни эгалладик.

— Кўрикка сизнинг муносабатингиз қандай?

— Бундай йирик халқаро анжуманда қатнашаман деб сира ўйламагандим. Агар ўзимнинг энг яхши ишларимни олиб борганимда шубҳасиз биринчи ўринни олишим мумкин экан.

— Сизнинг ўймакор бўлиб етишишингизга ким таъсир кўрсатган? Униб-ўсган оилангизда ҳунарманд-ўймакор бўлганми?

— Оиламизда ҳеч ким ёғоч ўймакори устаси бўлмаган. Ёшлигим урушдан кейинги оғир йилларга тўғри келди. Ўша пайтда ёғочларни йўниб, кесиб юрардим. 1952 йили Тошкентдаги рассомлик билим юртида амалий санъат бўлими очилди. Шунда илм олдим. Шу ҳунарнинг ҳаддини олганимга ҳам мана 42 йил бўлди. Юзлаб шогирдларим бор. Тошкентдаги Халқлар Дўстлиги саройи, Қарши шаҳридаги музей, Паркентдаги табиат музейи, Янгиобод, Ғазалкентдаги маданият саройлари, Каттақўрғондаги ёғ-мой корхонаси, Кисловодскдаги "Ўзбекистон" дам олиш шифо маскани, Москва, Санкт-Петербург музейларига менинг ҳам меҳнатим, ўзига хос санъатим сингганидан беҳад бахтиёрман. "Уста" ҳунармандлар бирлашмасининг ташкил этилишида иштирок этганман.

— Устозларингиз ва шогирдларингиз кимлар?

— Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мақсуд Қосимов, Фозилжон Ҳайдаров, Уста Ширин Муродовлар менинг биринчи устозларимдир.

Етиштирган шогирдларимни бутун Ўзбекистон бўйлаб учратиш мумкин. Бир шогирдим ўз ишлари билан Малайзиядаги кўрикда қатнашди, ҳозир Франциядаги танловда иштирок этиш учун жўнаб кетди. Кўплари "Усто" бирлашмасида, "Мусаввир" фирмасида ишлашяпти. Икки ўғлим бор. Иккови ҳам ёғоч ўймакорлиги билан шуғулланади. Болалар ижодиёти марказида ёғоч ўймакорлигидан жажжиларга таълим бераман.

— Ўз ижодингизга қай йўсинда ёндашасиз?

— Ўз-ўзимга ниҳоятда талабчанман. Чунки ички талаб инсонни ҳаракатга келтиради. олдингга интилтириб, камолотга етказади. Шогирдларимга нисбатан ҳам жуда талабчанман. Шогирдларим эса шу кунгача келиб раҳматлар айтиб кетишади.

Назокат УСМОНОВА ёзиб олди.

Ўсимликлар оламида

ЭРКАКЛАРНИ "СУЙМАЙДИГАН" ГУЛ

Маълумки, кўп аёлларимиз уйда тувакда гул ўстиришни яхши кўришади. Халқимиз орасида ўтган асрнинг охирида пайдо бўлган ва оммалашган бу одат ҳозирда анъанага айланиб қолган. Айни пайтда деярли ҳар бир хонадонда гул парвариш қилинади. Ҳатто уйда ўстирадиган гулларни сотадиган махсус дўконлар ҳам мавжудлигини ҳамма яхши билади. Шу пайтгача маданий ўсимликлар туркумига кирувчи уй гулларининг 500 дан ортиқ тури мавжуд. Бу гуллар хонадонларга ўзгача файз, кўрку тароват бахш этиш билан бирга қишда ҳам ям-яшил кўклам нафасини бериб туради. Қолаверса, уйнинг ҳавосини тозалайди. Инсонларга хуш кайфият бағишлайди. Уйда гул ўстиришнинг ана шундай фойдали томонлари кўп.

Ҳар бир аёлнинг, уй бекасининг ўзи севган гули бўлади. Унга меҳр, эътибор билан ўзгачароқ қарайди. Аммо... Ҳамма аёллар ҳам бир гулни, яъни плюшни унчалик суйишмайди. Шунинг учун ҳам уни хонадонларда кам учратиш мумкин. Халқ орасида "Эркакларни суймайдиган гул" ёки "хосиятсиз гул" номини олган бу ўсимликни фақат корхона ва ташкилот идораларида, муассасалардаги хоналарда кўрасиз. Барглари ям-яшил, чирмашиб ўсувчи бу маданий ўсимлик, ташқаридан қараганда жуда чиройли. Айниқса уни хонани айлантириб деворларга қистиргич ёки михча билан ёпиштириб қўйсангиз ўзгача яшиллик бахш этади. Шунга қарамай барибир бу гулни уйда ўстиришмайди.

Плюш — ўзи қанақа гул, нега уни кўпчилик ёқтирмайди? Шу саволга жавоб топиш мақсадида ўсимликшунос олимлар билан суҳбатлашдик, ўсимликлар билан шуғулланувчи муассаса, илмий текшириш институтларида бўлдик. Бироқ, бу гул ҳақида олимлар кўп нарса билишмас, фанда у ҳақидаги мавжуд маълумотлар ҳам жуда кам экан. Манбаларда ҳам плюшнинг салбий хусусиятлари ҳақида ҳеч нарса дейилмаган. Қизиқарли томони шундаки, баъзи олимларнинг ўзлари ҳам бу гулнинг хосиятсиз эканлиги ҳақида кўп эшитганликларини айтишди. Лекин нима учун шундай дейилиши ҳақида ҳеч ким қизиқмаганлиги бизни таажжублантирди.

— Мен ҳам плюш ҳақида у ўсган жойдан "эркакларни сиқиб чиқарар экан, яъни у бўлса эркакларнинг ё соғлиғи ёмонлашиши ёки иши юришмай қолишини" эшитгандим, шундан кейин уни қизларга бериб юбордим. Ҳозир қизларнинг хонасида барқ уриб ўсяпти, — дейди республика халқ ижодиёти марказининг ходими Рустам Қобулов.

Бундай фикрларни кўпчиликдан эшитиш мумкин. Лекин ҳеч ким плюшнинг нега ана шундай ном олгани билан қизиқиб кўрмаган.

Хонамизга ўзгача чирой бахш этиб турувчи плюшга ҳар гал нигоҳим тушганида наҳотки унда салбий хусусиятлар бор деган фикр ўтади хаёлимдан. Балки аслида бундай эмасдир. Плюш ҳақидаги тахмин нотўғридир. Ана шу ҳақида маданий ўсимликлар билан шуғулланаётган олимлар қизиқиб кўрсалар кўнгилдаги иш бўларди.

Назира СОДИҚОВА.

СЎЗ ТАГИДА СЎЗ БОР

АКТЁР. Бу сўз асли лотинча бўлиб, "ҳаракат қилувчи", яъни театр саҳнасида турли ҳаракатларни бажарувчи деган маънони англатади.

АПТЕКА. Грекча "апотэке" сўзи "омбор", "нарсалар сақланадиган жой" деган маънони билдиради. Бу сўз грек тилидан бошқа тилларга ўтиб, торроқ мазмун касб этган, яъни, "дори сақланадиган омбор" маъносида ишлатила бошлаган.

АРМИЯ. Қадимги "арма" сўзи "қурол", "жанговар иш" деган маънони англатган.

БАЛЛ. Олий ўқув юртига ўқишга кираётган йигит ва қиз учун юқори балл олишдан ҳам қувончлироқ ҳодиса бормикан! "Балл" эски франкча сўз бўлиб, "шар" дегани. Бир замонлар сайловларда баллар (шарлар) ёрдамида яширин овоз беришган: оқ шар—"тарафдор", қора шар — "қарши" деган маънони билдирган. Кейин-кейин бориб "балл" сўзи баҳо, ўлчов бирлиги (масалан, уч балли зилзила) маъноларида ишлатила бошлаган.

БАНК. Немисча "банк" сўзи дастлабига "дўкон", пештахта маъноларини англатган. Ўрта асрларда саррофлар дўконда ўтириб, пул майдалашган, чет давлатларнинг пулини маҳаллий пулга алмаштириб беришган. Кейинчалик пул операциялари билан шуғулланувчи муассасага айланган.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

1994 — Оила йили

ЕР КАБИ КАМТАР БЎЛСАНГ...

Ўзбекистоннинг иқтисодий, ижтимоий, маданий, ҳуқуқий ва сиёсий мустақиллигини таъминловчи яхлит мафкурани ишлаб чиқиш ҳаракати бораётган ҳозирги шароит ўтмиш аждодларимиз яратган моддий ва маънавий меросини, шу жумладан халқ педогогикасини чуқур ва изчил ўрганиш масаласини кун тартибига қўйди. Чунки ҳозирги тараққиёт жараёни маънавий-ахлоқий турмушимизни, ғоявий эътиқодимизни ва юксак инсоний фазилатларимизни янада юксалтиришни, такомиллаштиришни тақозо этмоқда.

Ўзбек халқ педогогикаси тажрибаларининг гувоҳлик беришича ўзбек оилаларида тарбия жараёнида бола онгига ўзаро иззат-ҳурмат, қадр-қиммат, самимийлик, адолатгўй, мард ва меҳрибон бўлиш каби умуминсоний фазилатларни сингдиришга ҳаракат қилинган. Шу маънода ота-онанинг муқаддас бурчи фарзандни дунёга келтирганлик билан эмас, балки одобли, элга манзур фарзанд тарбиялаб берганлиги билан белгиланган. Шунга кўра бугунги кунда Низомий номли Тошкент Давлат педогогика институти "Турмуш этикаси, оилавий муносабатлар ва унинг бузилиши сабаблари" мавзусидаги ойига бир соатлик дарс улуғ мутафаккирларнинг маънавий меросига таянган ҳолда ташкил этилди. Жумладан унда Форобий, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Умар Ҳайём, Абдураҳмон Жомий, Алишер Навоий ва бошқа алломаларнинг асарларидан фойдаланилади.

Бу борада Беруний фикрига мурожаат қилиш ўринлидир. У шундай ёзади: "Ҳеч бир халқ оила, никоҳ муносабатларидан холи эмас, оила қуриш ҳамма миллат ва халқ учун табиий ҳол. Ҳиндистонда ёшларни ўспиринлик вақтида уйлантирадилар. Эр билан хотин ўртасини ўлимдан бошқа ҳеч нима айира олмайди, ҳиндларда талоқ қилиш йўқ". Олимнинг таъкидлашича, оила қуриш осон эмас. Бўлажак эр ва хотин бир-бирларини яхши билишлари, ўзаро меҳр қўйиб, розилик билдиришлари лозим.

Абу Райҳон Беруний оилавий муросаю мадоранинг аҳамиятини кўрсатиб, Шарқ халқларининг одати, расм-русумлари, бола тарбиясига оид ўгитларидан мисоллар келтиради: "Эй қизим, сен ўрганган уйингдан кетиб нотаниш хонадонга тушмоқдасан,сен бўлажак куёвнинг ҳамма хислатларини билмайсан. Сен ер бўл, у осмон бўлади. Демак, сен у билан шундай йўл тут, унинг олдида ер каби камтар бўлсанг, у осмон каби олижаноб бўлади. Осмон ширали ёмғири билан ерни кўкартиргани каби у ҳам ўз меҳру шафқати билан сени хушнуд этади. Эринг сендан фақат юмшоқ ва ширин сўзлар эшитсин, ярамайдиган ва эски либосда ёки сочларинг тартибга солинмаган ҳолда унинг олдида ўтирма. Қизим куёвингдан кучи етмаган ва сотиб олишга қудрати етмаган нарсаларни талаб қилма. Бундай қилсанг орадаги тотувлик йўқолади, турли хил жанжаллар пайдо бўлади. Қизим, рашк қилишдан сақлангин, чунки у ажралиб кетишнинг калитидир. Эрингга ҳадеб гина қилаверишни ман этаман. Яхшиси сен у билан хушмуомалада, ширин сўзли бўлгин, бу ишинг ҳар қандай сеҳру жодудан яхшидир. Ўзингга хушбўй нарсалар билан оро бергил. Покизалик ҳамиша йўлдошинг бўлсин".

Ҳозирги вақтда шарқона ахлоқ-одатни ўрганиш, миллий урф-одатлар, расм-русумлар, ҳикматлар, ҳадис илми каби манбаларга суяниб иш тутиш ғоятда зарур бўлиб қолди. Ҳар бир инсон болаликдан ўз халқининг тил бойлигини, таърифини, тарихини, халқ оғзаки ижодини, санъатини, маънавий меросини чуқур ўргансагина ўша халққа манзур фарзанд бўла олади.

**Шаробат АВЕЗОВА,
Низомий номли Тошкент Давлат педогогика институти аспиранти.**

Суратли лавҳа

ЎҚУВ МАСКАНИДА — ҚЎШ БАЙРАМ

Куни кеча "Баҳор" концерт залида ўтказилган тантаналар бир йўла икки муҳим воқеага — "Давлат тили ҳақида"ги Қонунга беш йил тўлиши ва шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси ўқув-даволаш мажмуи талабаларининг 1-курсга қабул қилинишларига бағишланди.

Ҳа, янги ўқув маскани номини эшитиб ҳайратга тушишингиз мумкин. Гап шундаки Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланган ҳамширалик ва доялик мутахассислиги бўйича тажриба тариқасидаги ўрта махсус тиббиёт маълумоти тўғрисидаги концепцияда янги ўқув режаси ҳамда икки босқичли ўқув курсини ташкил этиш кўзда тутилган. Бунда биринчи босқични тугатганлар умумий йўналишдаги ҳамшира ва доялик дипломини оладилар. Иккинчи босқич битирувчилар эса ҳамширалик иши мутахассиси ва ташкилотчиси, шунингдек доялик иши ва ташкилотчиси мутахассислигига эга бўладилар.

Бинобарин, шунга мувофиқ равишда тиббиёт билим юрти — ўқув даволаш мажмуи янги мақомини олди. Бу фақат ўқув масканнинг номи ўзгарди дегани эмас. Зеро, мажмуада тиббиёт сирларини ўрганиш учун барча шарт-шароитлар мавжуд. Техник томондан замонавий жиҳозланган мажмуада лингафон, компьютер синфлари бўлиб, реанимация, доялик иши хоналари, терапевт ва педиатрлар синфларидаги юқори сифатли асбоб-анжомлар поликлиника ва касалхоналаримизга келгусида ўз ишининг усталари бўлмиш мутахассислар келишига замин яратади.

Муҳими шундаки, болалар ўқишда олган назарий билимларини мажмуанинг ўзида жойлашган поликлиника ва 1-шаҳар клиник касалхонасида амалий жиҳатдан мустаҳкамлайдилар. Буларнинг ҳаммаси ҳақида ўқув-даволаш мажмуининг директори М. Фозилбекова ўз маърузасида тўхталиб ўтди.

Янги ўқув даргоҳи талабаларини Й. Охунбобоев номидаги тиббиёт билим юрти директори ўринбосари М. Муҳитдинов, Турсунхўжаева номидаги тиббиёт билим юрти директори ўринбосари Ш. Нуъмоновалар табриклагач, бўлғуси шифокорлар тантанали равишда қасамёд қилдилар.

Тадбирнинг иккинчи қисми — тил байрами ҳам жуда қизиқарли ўтди. Унда сўзга чиққан олимлар, мутахассислар ва талабалар ўзбек тилининг жозибадорлиги, унинг кўламлари ҳақида тўлқинланиб сўзладилар. Ўзбек давлат "Баҳор" халқ рақс дастаси ҳамда бадиий ҳаваскорлик дасталари аъзолари ижросидаги мафтункор куй-қўшиқ ва рақс дастури байрамга ўзгача файз ва тароват бахш этди.

Дамир ИСЛОМОВ.

СУРАТЛАРДА: қўшалоқ байрам тантаналаридан лавҳалар.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Мусиқачиларнинг ижодий сафари

Болалар бадиий ижодиётини ижтимоий ҳимоялаш лигасининг таклифига биноан, Б. А. Успенский номидаги республика ўрта махсус болалар санъат мактаб-интернатининг бир гуруҳ иқтидорли ўқувчилари ёш мусиқачи болалар халқаро фестивалида иштирок этиш учун Москвада ижодий сафарда бўлиб қайтишди. Улар Россия пойтахтининг бир қанча санъат мактаблари ва болалар театрларида, шунингдек, В. Глинка номидаги музейда дўстона ижодий учрашувлар ҳамда қизиқарли концерт кечалари уюштиришди. Унда иштирок этган ўзбекистонлик ҳар бир ўқувчининг маҳорати мухлислар томонидан юқори баҳоланди. Уларга "Ёш Мусиқачи" халқаро фестивалининг дипломи ва совринлари ҳамда эсдалик совғалари тақдим этилди.

Бир ҳафта давом этган мазкур фестивал ўзбекистонлик ўқувчилар ижодини яна бир поғона юқорига кўтаргани шубҳасиз.

Гулмира МУСАЕВА.

Мустақиллик мевалари

ТИЛИМИЗ ЛОС-АНЖЕЛЕСДА ЎРГАТИЛАДИ

Мустақил Республикамизнинг хорижий давлатлар билан фан, маданият, маориф ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлиги тобора кенгайиб бормоқда. Бугунги кунда чет элда ҳам ўзбек тилини ўқитишга эътибор берилаётгани фикримизнинг ёрқин далилидир. Лос-Анжелесдаги Калифорния университетининг профессори, филология фанлари доктори Андраж Бодроглигати мазкур илм масканида ўзбек тили, ўзбек адабиёти ва туркий халқлар маданияти тарихидан дарс беряпти. Айни пайтда пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган тилшунос олим билан учрашиб, суҳбатда бўлдик.

— Андраж жаноблари, Тошкентга хуш келибсиз. Ҳозир бу ерда қандй юмушлар билан машғулсиз?

— Мустақил Ўзбекистоннинг пойтахтига келганимга икки ҳафта бўлиб қолди. Бу гўзал гўшага учинчи бор ташриф буюришим. Анча вақтдан бери америкаликлар учун ўзбек тилини ўргатадиган дарслик устида ишлаш билан бандман. Ушбу китобни тайёрлашда Ўзбекистон Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси, филология фанлари доктори, профессор Эргаш Фозилов яқиндан ёрдам бермоқда. У киши билан биргаликда дарсликнинг асосий жиҳатлари, ундан ўрин олган ўзбекча ва инглизча матнлар, мақоллар, таржима учун киритилган матнлар, ўзбек халқи ҳаётига оид материаллар, сўзлашаётганда кенг қўлланиладиган сўзлар устида ишлаяпмиз. Шуни айтиб ўтиш кераккки, рисолани тайёрлашда ўзбек халқининг маданий мероси, урф-одатлари, улуғ алломалар ва олимлар ижодидан намуналар ўрин олишига алоҳида эътибор бердим. Тўлиқ таҳлил қилиб бўлганимиздан сўнг, дарслик Лос-Анжелесда нашрдан чиқарилади. Шундан сўнг талабаларга ушбу рисола бўйича ўзбек тилини ўргатишга 30 соатдан дарс ўтилади. Яна бир китобим, ўзбек тили бўйича 1200 саҳифадан иборат Академик маълумотномадир. Бу рисолада сонлар, кўмакчилар, равишлар каби ўзбек грамматикаси асослари кенг талқин қилинган. Ҳозирги кунда мазкур дарсликнинг асосий қисми ниҳоясига етай деб қолди.

— Ўзингиз можар бўлишингизга қарамай ўзбек тилига меҳр қўйганингиз жуда қувончли. Бунинг асосий омили нимада?

— Можаристон ва Ўзбекистон ўртасида азалдан маданий алоқалар ўрнатилган. Венгрия университетида таълим олаётганимда профессор Неъмат ўзбек тилини жуда чуқур ўргатган эди. Ўша кезлари улуғ аллома Навоийнинг "Фарҳод ва Ширин" достони, Саъдийнинг "Гулистон" асари, Аҳмад Яссавийнинг "Ҳикматнома" тўпламини эски ўзбек ёзувида таржима қилганман. Ўзбек халқининг тарихи, бой маданий ва ижодий меросини чуқур ўрганишим шу халқнинг тилига меҳр қўйишимга сабабчи бўлди, деб ўйлайман. Бир миллат тарихи, тилини ўрганиш бошқа, шу халқ орасида бўлиш, улар билан мулоқот қилиш бошқа экан. Мен ҳар сафар Тошкентга келганимда буни чуқур ҳис қиламан.

— Дунё кезган олим экансиз. Ҳозир нечта тилни биласиз?

— Ўзбекча, туркча, форсча, русча, инглизча, французча, итальянча, немисча, курдча, испанча ва ниҳоят ўз она тилим можарчада сўзлаша оламан.

— Оилангиз ҳақида ҳам тўхталсангиз?

— Икки фарзандим бор. Акди ва Воббилар Лос-Анжелесдаги Калифорния университетининг талабаларидир. Умр йўлдошим эса уй бекаси. Турмушимиздан нолимайман. Бекаму-кўст ҳаёт кечиряпмиз.

— Ўзбекистонлик олимларга қандай тилакларингиз бор?

— Ўзбекистон Республикаси бозор муносабатларига ўтаётган шароитда олимлар биз билан ҳамкорлик қилишса, фойдадан холи эмас. Чунки хорижий юртларда ўзбек халқи тарихи, маданияти ва тилига оид жуда кўплаб ўрганилиши лозим бўлган манбалар мавжуд. Агар алоқаларимиз мустаҳкамланиб борса дил кўзгуси бўлган тилни тадқиқ этишда жуда катта ютуқларни қўлга киритамиз, деб ўйлайман.

Суҳбатни Саъдулла ШОДИЕВ ёзиб олди.

БИРИНЧИЛАР

● Тошкентда кредит (қарз) берувчи дастлабки муассаса 1875 йилда ташкил этилган. У Россия империяси Давлат банкининг Тошкент бўлими бўлган.

● Ўша йили пойтахтимизда биринчи омонат касса очилди.

● 1880 йилдан Тошкентда илк бор Ўрта Осиё ҳиссадорлик банки иш бошлади. Кейинчалик Волга-Кама банки, Рус-Хитой банкининг бўлими очилди.

● 1910 йилда ташкил этилган Азов-Дон савдо банкининг Тошкент бўлими ўзининг дастлабки ҳисоб-китобларини юрита бошлади.

● 1918 йил 8 майда пойтахтимизда дастлабки Туркистон автоном халқ банки тузилди.

● Янги иқтисодий шароитга ўтилиши муносабати билан 1923 йилда Тошкентда Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги банки фаолият кўрсата бошлади.

● 1966 йилда собиқ Иттифоқ Қурилиш банкининг Тошкент шаҳар бошқармаси тузилди.

● Пойтахтимизда 1990 йилдан бошлаб турли соҳалар бўйича дастлабки банк муассасалари — Ўзбекистон Автомобиль йўллари, Қурилиш, Ўзбекистон авиация ва бошқа тижорат банклари аҳолига хизмат кўрсата бошлади.

Холида ИНОҒОМОВА.

Кибриё Қаҳҳорова ўзбек адабиётига ўзининг пишиқ-пухта таржималари, хусусан, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Абдулла Қаҳҳор хотирасига бағишланган "Чорак аср ҳамнафас" асари билан салмоқли ҳисса қўшган ижодкорлардан ҳисобланади. Кибриё опанинг заковати билан ўзбек тилида босилиб чиққан Лев Толстойнинг "Уруш ва тинчлик" романи, айниқса бошқа ишлари орасида ажралиб туради.

Ҳассос мутаржим, форс-тожик адабиётининг билимдони Кибриё Қаҳҳорова 80 ёшга тўлди. Бугун биз адибамизни қутлуғ ёши билан оқшомхонлар номидан муборакбод этиб унга узоқ умр тилаб қоламиз.

Бизни ўйлантираётган муаммолар

ЎЙИНДАН ЎҚ ЧИҚАДИ

ёки тўйларимизда юз бераётган кўлбола мушакбозликнинг аянчли оқибатлари ҳақида

Оилада кенжа ўғилларнинг ўрни бўлакча бўлади. Уларни алоҳида меҳр билан суйиб катта қилишади. Шавкат ака ҳам кенжа ўғли Зафаржонни уйлантириш ҳаракатига тушди. Бўлғуси куёвнинг амма-холалари, келинойилари бир бўлишиб тагли-тахтли жойдан келин топишди. Тўй куни белгиланди. Мана, ниҳоят, куёв ўзининг бир гуруҳ жўраларию, маҳаллладаги ёш-яланглар билан бирга Гулчеҳрахонникига келишди. Ноғораю карнай-сурнай, доира садолари шўх куйларни таратади. Шўх йигитлар ўртага тушиб ўйнашади. Ана шу пайт ногаҳон куёв томондан келган ўспирин болалар ўз "ҳунар"ларини кўрсата бошлашди. Қаттиқ қарсиллаган овозлар ҳамманинг қулоғини қоматга келтирди. Қўлбола мушакбозлик авжига чиқди. Бирданига ўйин-кулгини болалардан бирининг кучли чинқириғи таққа тўхтатди. Боланинг ножўя ҳаракати туфайлими ёхуд бошқа сабабданми, кўлбола мушак унинг юзига теккан, қўлию бутун юзи қаттиқ куйиб, бир кўзи кўр бўлиб қолганди. У куёвнинг жияни эди. Шу сабаб бўлдию, тўй шодиёнаси ҳам юракка сиғмай қолди.

Ҳамманинг оғзида юқорида юз берган ходисанинг тафсилотлари эди...

... Акром 14 ёшга қадам қўйган, айни ўйинқароқ пайти. Мактабдан бўш пайтларида ота-онаси ишда бўлиб кўпинча ўзи уйда ёлғиз қоларди. Бу гал ҳам шундай бўлди.: уй ёлғизлигидан фойдаланиб болалар орасида "лимонка" номини олган кўлбола портлагич-мушак тайёрлашга тутинди. Ахир бир ҳафтадан сўнг опасининг тўйи, тайёрланиш лозим. Учтасини ясаб, ташқарига бекитикча олиб чиқиш учун қўйнига солгач, тўртинчисини тайёрлай бошлади. Шу вақт нима фалокат бўлдию тўртинчи мушак унинг қўлида ўз-ўзидан портлаб кетди. Ундан чиққан учқун қўйнидаги портлагичларга ҳам ўтди. Натижада улар ҳам боланинг қўйнида портлади. Қаттиқ портлаш овозларини эшитган қўни-қўшнилар дарҳол югуриб келиб, аҳволни кўришгач, болани зудлик билан 1-шаҳар клиник касалхонасига олиб келишди.

Келинг, ушбу аянчли ходисанинг қолган тафсилотларини 1-шаҳар клиник касалхонаси реанимация бўлимининг мудири Дилором Юсупованинг ўзидан эшитайлик.

— Болани бизга олиб келишганда юз-кўзи қаттиқ куйганлиги туфайли қорайиб кетган, ҳатто сочлари ҳам жингалак тус олганди. Уни тезлик билан операция хонасига олиб кириб, қон гуруҳини аниқладик. Ва дарҳол операцияни бошлаб юбордик. Жарроҳлар операция давомида боланинг ичакларидан кўплаб темир парчаларини олишди. Қўлимиздан келган барча чора-тадбирларни кўрсак-да бироқ жароҳатларнинг оғирлиги туфайли бола касалхонада ҳаётдан кўз юмди. Биз мақоламизни яқинда шаҳримизда юз берган юқоридаги икки ҳодиса тафсилоти билан бошлаганимиз бежиз эмас. Зеро кейинги пайтда фарзандларимизнинг кетини ўйламай кўлбола портловчи мосламалару мушакларни тайёрлашаётгани уларнинг ўзлари учун жуда қимматга тушмоқда. "Ўйиндан ўқ чиқади", деганларидек, бу кўп ҳолларда ҳаётга эндигина қадам қўяётган болажонларимизнинг бир умр ногирон бўлиб қолишларига сабаб бўлмоқда. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлики, ҳозир анчагина тўй кўлбола мушакбозликсиз ўтмаяпти десак, янглишмасак керак. Ушбу ўйинқароқликларнинг ортида эса қанчалик ҳаётий фожеалару синган тақдирлар ётганини кўпчилик эшитганмиз, гувоҳи бўлганмиз.

Бу борадаги аҳвол билан яқинроқ танишиш мақсадида республика куйиш жароҳатларини даволаш марказига борганимизда барча шифокорлар 2-Тошкент тиббиёт институти клиникасига кетишган экан.

— Клиниканинг реанимация бўлимида ҳозиргина шу институтнинг 5-курс талабаси Рожиевга тез тиббий ёрдам кўрсатиб келдик, — дейди республика куйиш жароҳатларини даволаш марказининг шифокори Абдулазиз Фаёзов. —Гап шундаки, у дўстининг тўйига борган. Болалар томонидан отилган портловчи модда унинг юзига тегиб чакакларини синдирган, бурнига ҳам қаттиқ шикаст етказган. Кишига алам қиладиган жойи, болаларнинг "шўх"ликлари жуда қимматга тушиб бегуноҳ бир йигитнинг тақдирига зомин бўлди.

— Айтингчи, кўлбола портловчи мосламалар тайёрлаш оқибатида куйиш жароҳати олаётган болалар кўпми?

— Дарҳақиқат, бу ҳодиса оммавий тус олмаган бўлса-да, бироқ авж олиб боряпти. Жумладан, кейинги уч ой ичида портловчи мосламалар асорати оқибатида жароҳатланиб бизга мурожаат қилганларнинг сони шаҳримиз бўйича 30 дан ортди. Уларнинг ўндан ортиғининг жароҳати оғирлиги туфайли касалхонага етказиб даволашга тўғри келди. Улар ичида ҳатто танасининг 35 фоизи куйганлари ҳам бор. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, мосламани асосан 12—16 ёшли ўспиринлар тайёрлашмоқда. Масаланинг энг нозик томони — кўлбола мушаклар кутилмаган вақтда ҳам тўсатдан портлаб кетиши мумкин. Бу боланинг аввалambor ўзи, қолаверса ён-атрофидагилар учун хавфли. Мослама тўсатдан портлагач, ўт кийимга ўтиб, кийим-кечак орқали бутун тана қаттиқ куйиш жароҳатини олади.Бундан ташқари унинг жароҳатлари жуда чуқур бўлиб, болалар қўл ва юзларидаги хунук чандиқлари орқали бир умрга ногирон бўлиб қолишмоқда.

Абу Али ибн Сино номидаги 1-шаҳар клиник касалхонаси қошида шаҳар куйганларни даволаш маркази фаолият бошлаганига эндигина бир ойдан ошди. Бироқ шу қисқа муддат ичида ҳам бу ерда мушакбозликнинг оғир асоратларини тортган тўртта бола даволаниб чиқди.

— Икки қўли, юзи, бўйни, кўкраги шикастланиб, 25 фоиз куйиш жароҳати олган 13 ёшли Носир Жалилов 25 кун бизда даволаниб, куни кеча уйига кетди, — дейди биз билан суҳбатда марказ раҳбари Иброҳим ака Ҳошимов. — Носир билан бирга мушакбозликда қатнашган 16 ёшли Отабек Халилов ҳам 19 кун давомида марказимизда соғлиғини тиклади. Кейинги пайтларда бизни, айниқса, мактаб ёшидаги болаларнинг портловчи мосламалар ясаш натижасида шикастланиб, бир умрга ногирон бўлиб қолаётгани жуда ташвишга соляпти. Шу сабабдан жароҳат олганларнинг аксарият қисми 3-даражали куйган бўлиб, танасининг 30 фоизгача ери қаттиқ шикастланади. Бу ҳаёт учун жуда хавфлидир. Зеро, ёш болалар танасининг 10 фоизли куйиши ҳам ўлимга олиб келиши мумкин. Юз, кўз, қулоқ, бурун, оғизнинг куйиши орқали тушган инфекция мияга ҳам ўтиб кетиш хавфи бор. Соғайиб кетган болаларнинг айримлари чандиқнинг оғирлигидан ишга ярамай қолишяпти.

Марказда даволанаётган, Бешқайрағоч даҳасидаги кўп қаватли уйларнинг бирида истиқомат қилувчи 16 ёшли, 3-даражали куйиш жароҳатини олган Шерзод Исмоилов билан рўпарама-рўпара ўтирибмиз. Жароҳатнинг оғирлигидан унинг ҳатто қош-киприкларию, лабларигача куйиб кетибди.

— "Дом"имизда ўтказиладиган тўйга мўлжаллаб учта кўлбола мушак тайёрлаётган эдик. Орамиздан бир шеригимиз гугурт чақиб юбордию мушагимиз портлаб кетди, — дейди Шерзод. — Мана энди унинг азобини тортиб ўтирибман. Энди ҳеч ҳам бу ишга қўл урмайман. Ўртоқларимни ҳам кўлбола мушак тайёрлашдан қайтараман.

Бундай ножўя ҳодисаларнинг олдини олишга осойишталикни муҳофаза қилиш идоралари ҳам кейинги пайтларда қаттиқ киришдилар. Бу Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси жиноятнинг олдини олиш бошқармаси вояга етмаганлар билан ишлаш бўлими катта нозири Римма опа Раҳматуллина билан суҳбатимиз давомида ойдинлашди.

— Яқиндагина, 7 октябрь куни С. Раҳимов тумани, академик Содиқов кўчасидаги 84-уй олдида учта бола мушакбозлик қилаётгани учун уларни ушлаб далолатномалар тузиб, ҳужжатларни Шайхонтоҳур тумани вояга етмаганлар билан ишлаш комиссиясига чора кўриш учун юбордик. Албатта, бундай ҳолларнинг кўпаётгани бизларни ҳам ташвишга соляпти. Шу сабабдан барча жиноятлар сингари, кўлбола портловчи мосламалар тайёрлашга барҳам бериш учун қўлимиздан келган барча ҳаракатларни қилаяпмиз. Ҳозир 2—3 та мактабга вояга етмаганлар билан ишлаш инспекцияларининг нозирлари бириктирилган. Йил бошидан то ҳозиргача мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, маҳаллаларда нозирларимиз, прокуратура ходимлари, терговчилар иштирокида ёшлар ўртасида жиноят ва ҳуқуқбузарликлар, уларнинг оқибатлари хусусида суҳбат ва учрашувлар ўтказилди. Албатта келгусида болалар ўртасида тушунтириш ва жиноятнинг олдини олиш ишларини яна ҳам кучайтирмоқчимиз.

Хўш, болаларни кўлбола портловчи мосламалар тайёрлаш ва бошқа жиноятлардан қайтариш учун нималар қилишимиз керак, деган ўринли саволнинг туғилиши табиий. Албатта бунда биринчи навбатда ота-оналарнинг назорати муҳим ўрин тутади. Улар болаларини бўш пайтларини қандай, нима билан ўтказаётганлари, ўртоқлари ким эканлиги билан астойдил қизиқишлари даркор. Ҳар хил ножўя қилиқлару жиноятларнинг асосан бекорчиликдан келиб чиқиши сир эмас. Бинобарин, ўспиринларни ўз қизиқишлари бўйича турли-туман тўгаракларга жалб этиш, жисмоний тарбия ва спортга ошно қилиб ўстириш ҳам муҳим омилдир. Бу борада мактаблар, ҳунар-техника билим юртларида тушунтириш ишлари ҳам яхши самара беради. Айниқса, "Бир болага етти қўшни ота-она" деганларидек, маҳалла-кўй, қўни-қўшнилар бундай ҳолларни кўрган ва эшитган заҳоти болаларнинг қўлларидан мосламаларни тортиб олиб қаттиқ танбеҳ берсалар, ота-оналарни кўпчиликнинг ўртасида изза қилсалар фойдадан холи бўлмасди. Шунда тўйларимиз азага айланмас, дилбандларимиз ҳам ўйламай босилган бир ножўя қадам сабабли бир умр ногиронлик азобини тортмасдилар.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Шоҳбайтлар

МЕН ЖОНИМНИ БЕРАМАН...

● Сабоҳи ид агар ман дасти он нозукбадан бўсам
Зи шоди то ба шаб он рўз дасти хеш тан бўсам

Агар ҳайит тонги мен у нозукбаданнинг қўлини ўпсам, ўша куни кечгача хурсандлигимдан унинг қўлини ушлаган қўлимни ўпиб юраман.

Ҳайрони КУМИЙ

● Гуфти: "Ки диҳад жонки бибўсад дастам"
Ман медиҳаму пойи туро мебўсам.

Кимки жонини берса қўлимдан ўпишга рухсат бераман, деган эдинг. Мен жонимни бераману, қўлингни эмас, оёғингни Ўпаман.

Солики БАХТИЁРИЙ.

● Хуш онки зи май маст шави бехабар афти,
Пинҳон зи ту ман бўса занам он кафи поро

Кошки май ичиб маст бўлиб қолсанг эдию, мен сени ғафлатда қолдириб, оёғингнинг кафтидан ўпсам эди.

● Гар муяссар нашавад бўса задан пояшро.
Ҳар кужо пой ниҳад бўса занам жояшро

Агар оёғини ўпиш муяссар бўлмаса, босган изини ҳам ўпишга розиман.

● Гар даҳони танг мебўсам ба масти гоҳ чашм
Пеши мастон ҳеч фарқ аз пистаю бодом нест.

Гоҳ ғунчага ўхшаган оғзидан, гоҳ бодомга ўхшаган кўзидан ўпаман, чунки сархушлар пистани бодомдан ажратиб ўтирмайди.

● Гуфтамаш бўса ду ҳоҳам зи лабат бар гирам
Гуфт: "Як бўса бас аст, ар ду шавад меранжам".

Лабларингдан иккита бўса олмоқчиман, десам, "Биттаси ҳам кифоя, иккита бўлса кўнглим ранжийди" деди.

● Бўса ба ман додию ранжидайи
Боз ситон гар написандидайи

Менга бўса бериб пушаймон бўлганга ўхшайсан. Пушаймон бўлсанг, марҳамат, қайтариб ол.

● Як бўса аз лабат деҳу як бўса аз рухат
То ҳар дуро чашида бигўям кадом беҳ.

Битта лабингдан бўса бер, битта юзингдан. Иккаласини ҳам татиб кўрайчи, қайси бири ширинроқ экан.

● Ба ду бўсеки ба ман додию карди ду савоб,
Ба канор ойки ин низ савоби дигар аст.

Иккита бўса бериб иккита савоб иш қилдинг, кел, яна битта қучиб олай, бу ҳам учинчи савобга киради.

● Баройи ваъдайи як бўса сад жон додаму шодам
Намедонам, агар як бўса медоди чи медодам

Битта бўса ваъда қилганингда мингта жонимни бериб суюниб ўтирибман. Билмадим битта бўса берганингда нималарни берарканман.

● Барҳойи бўса додам жону шодам
Ки жон аз бўсаш набвад гаронтар.

Битта бўса эвазига жонимни бериб, яна суюниб ўтирибман: чунки жон унинг бўсасидан қиймат эмасда.

Абдураҳмон ЖОМИЙ.

Нашрга тайёрловчи:
Кибриё ҚАҲҲОРОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

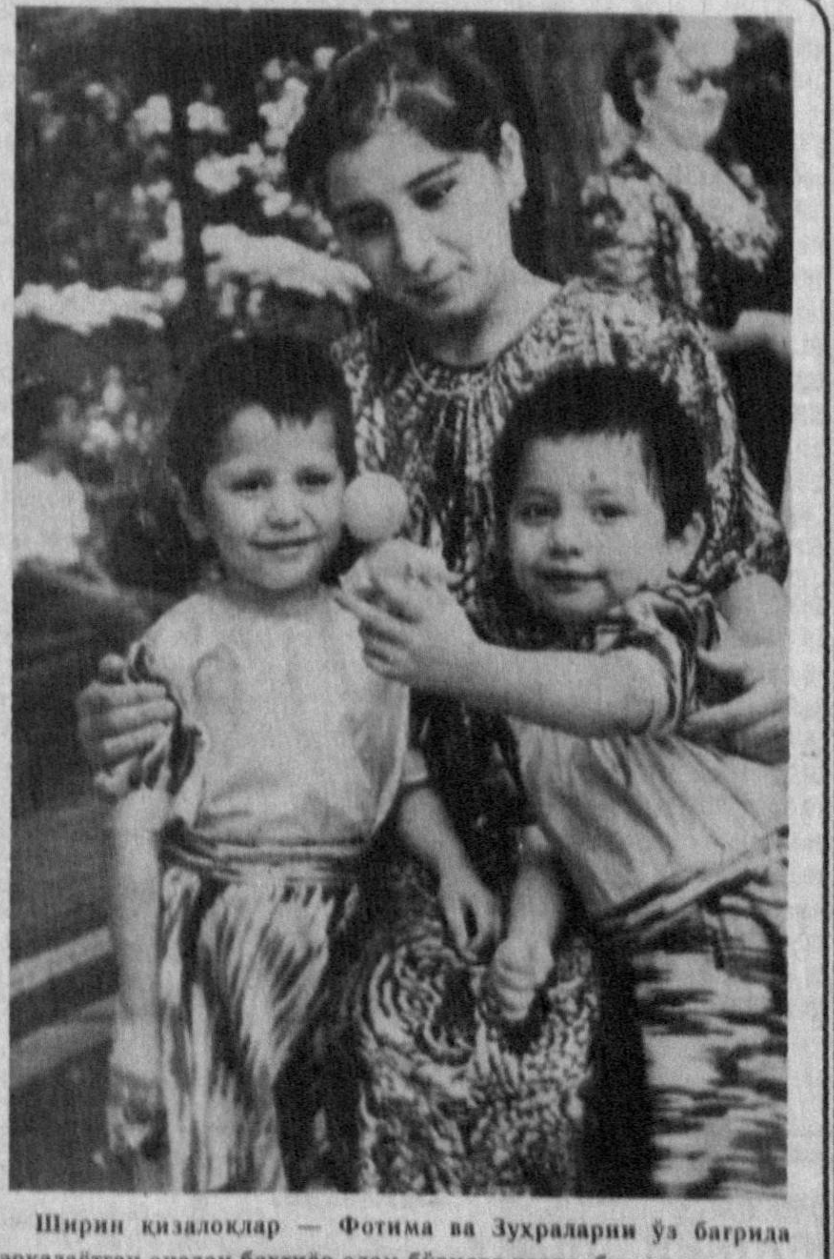

Ширин қизалоқлар — Фотима ва Зуҳраларни ўз бағрида эркалаётган онадан бахтиёр одам бўлмаса керак, бу оламда.

Равиль Альбеков сурат-лавҳаси.

Қўшиқ сеҳри

ҲАЙРАТ

ЎЗБЕКИСТОНДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ КУМУШ РАЗЗОҚОВА ҚЎШИҚЛАРИНИ ТИНГЛАБ

Зулмат ҳукмрон эди.

"Якка мен ҳокимман. Бу ернинг ягона маликаси менман, — дер эди у. — Ҳой, сен Ғам,бор, борлиқни қамраб ол. Ташвишлар, анови Ҳаловатни калтакланглар. Эй, сен Маъюслик, анграявермай рақсга тушаётган ўша Қувончни олдингга солиб ҳайда. Ҳабашсифат Тундлигим, Одамийликнинг қўл-оёғини боғлаб қопга сол-да ўша Виждон деган минорасидан улоқтириб юбор. Эй, Жаҳолат! Бошим соябони, қўлтиғим тираги, қанот қоқ, уч. Гўзаллигу Покликка, Роҳату Саодатга чанг сол".

Зулмат ғолиб эди. Қоп-қора рўдапосини кийшиқ қўллари билан ғижимлаб, хунук кўзларини совуқ йилтиратганча сакраб келди ва ҳимоясиз қолган Меҳрни бир уриб тахтидан ағдариб юборди.

Борлиғидан ажралиб Юрак юм-юм йиғларди.

Зулмат иштирокидаги даҳшатли базмлар бак-бунгимиз кўкка ўрлаган бир пайтда ярқ этдию... Қалб Коинотида эркин бир офтоб порлади. Теваракни нурга кўмди. Кўзларни қамаштириб борган сайин чарақлайверди.

Ўзига хос "тинчлиги" бузилган Зулмат деганларнинг яккам-дуккам қошлари чимирилиб, кўзлари косасидан чиққудай бўлди. Буни кўрган Ғазаб ўтга айланиб, ҳар ёнга сочилди. Ғурбату Ҳасадлар Юракнинг ул нурдан баҳра олишига, ҳавас-ла боқишига баҳиллиги келиб, ичлари куйди. Сўнг ҳаммаси бир бўлиб Офтобга тош ота бошладилар. Офтоб янаям чарақлаб, кулаверди. Майин, иссиқ нурларини таратаверди. Ҳамма ёқни мунаввар айлади. Куй бўлиб, қўшиқ бўлиб зулмат қўйнини ёриб келаверди.

Энг аввал Юрак яраларига малҳам сингари босилди. Бошини силаб пешонасидан ўпди. Қўлларини тутиб, бағрига босди. Жон ато қилгудек жилмайиши билан "Мен сени ҳеч кимга бермайман!" дейди. Ёш нималигини унутиб тошга айланаёзган кўзларга "Майда-майдалаб ёмғир ёғдирди. Борлиққа янгилик, тозалик бахш этди. "Сулув келинчакдек безанмиш баҳор"ни қўлидан етаклаб келган Офтоб пайхоналар ўрнида "Далалар ҳам, боғлар ҳам гулзор"ни қайта барпо этди. "Келмай қолсанг ёмон-Эй", дея аразлаб кетиб қолган Бахтни чорлади. "Сиз ёққансиз менга ҳамиша"ни айтиб, Муҳаббатни ширин азоблари-ла қамради. Ортига ўгирилиб қарашга мажбур бўлган ҳиссиз Вақтдан "Сиз қайларга шошиласиз, учқур йиллар", деб сўраб қўйган ҳам ўша бўлди. Яна ва яна эркин нур сочмоқ учун "Унутма мени" дея Қалб Қўрғонини танҳо нурафшони бўлиб қолди...

Зулмат ўрнини янги бир ҳис, янги бир туйғу эгаллади. Ва... ҳаммаси яна қайтиб келди. Ҳаммасини қайтариб келган ул хилқат. Ҳайрат эди. Умиду Қувонч, Шодлигу Бахт, Севинчу Муҳаббат эди.

Бари унинг ортидан Қалб кўчаларидан байрам қилиб ёруғ кунларга кириб келди. Эзгуликка тўлиб-тошган қалбнинг неча-неча тиниқ булоқлари қайта кўз ёриб, қайнаб чиқа бошлади. Куйга, қўшиққа йўғрилиб Меҳр эгизи Сеҳр-ла келиб, яна тахтига ўтирди.

Ул офтоб нурларидан яшнаб кетган Дил давлатида улкан тоғ яратдилар ва энг баланд чўққисидаги қояга Мўъжизанинг қўллари билан катта-катта қилиб муқаддас сўз ёзилди:

"Менинг излаб-излаб топган қуёшим!!!

Булар тепасида Офтоб ширин табассум-ла боқиб турар, кўзлар эса Ҳайрат, яна Ҳайрат ва фақат Ҳайратга тўлиб унга тикиларди.

Шоҳида МАҲМУДЖОН қизи.

Уй бекалари учун

ТАЙЁРЛАБ КЎРИНГ — ЖУДА МАЗАЛИ

Ҳар бир нарсани меъёрида тайёрлаб, тушликда ва кечки овқат маҳалида истеъмол қилинса у янада мазали бўлади. Уй бекалари учун тавсия этмоқчи бўлган салатни тайёрлашга кўп вақт кетмайди. Фақат ҳафсала қилинса бўлгани.

Бунинг учун аввало салат учун керак бўладиган масаллиқларни тайёрлаб олинг: 2 килограмм қизил сабзи, 2 килограмм қизил булғор қалампири, 2 килограмм помидор, 1,5 килограмм пиёз, 2 боғ укроп, 1 ош қошиқда сирка, 80-100 грамм қиздирилган ёғ. Масаллиқларни ювиб-тозалаб, тайёр қилганимиздан сўнг энг аввало сабзини ошга тўғрагандай майдалаб тўғраб, қиздирилган ёғда салгина қовуриб оласизда, қолган сабзавотларни ҳам тўғраб, бараварига аралаштирасиз. Керагича, албатта туз солинг. Сўнгра мазасини татиб кўриб, тузи меъёрида бўлса, юзини ёпиб 30-40 дақиқа аралаштирилган идишда тургани маъқул. Бунда помидорнинг суви чиқиб, яна ўзгача таъм беради.

Бу салат тайёр бўлгач хоҳласангиз истеъмол қилишингиз мумкин. Агар қиш кунларига сақлаб қўйишни истасангиз, унда таги ясси идишга сув қуйиб қайнатиб, тайёр салатни шиша идишларга соласиз, у 40-45 дақиқа қайнаётган сувда туради. Шиша банканинг оғзи темир қопқоқлар билан ёпилган бўлиши шарт.

Кўрсатилган вақт ўтгандан сўнг махсус беркитадиган асбоб билан қопқоқларни бураб, беркитиб бўлгач, барчасини иссиқроқ мато билан ўраб ташлайсиз. Икки-уч кунгача банкаларнинг усти очилмагани маъқул. Қарабсизки, ҳозир бозорларимизда сероб бўлган сабзавот қиш кунлари мазали таом сифатида дастурхонингиз кўркини очади.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТВ ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР 7 ноябрь-13 ноябрь

Душанба, 7

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Турон тулпорлари". Мама-жон Исмоилов хотирасига бағишланган кўрсатув.
18.30 "Кўнгил меҳрга ташна".
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Шеърий дақиқалар.
19.40 Ҳотам Шерқўзиев куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Чўлпон. "Ёрқиной". Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
22.40 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.05 — 00.35 "Барҳаёт наволар". Ўзбекистон халқ ҳофизи Маъмуржон Узоқов.

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Кўзмунчоқ".
19.00 "Деҳқон ҳиммати".
19.30 "Тошкентнома".
20.15 — 22.25 "Қўғирчоқ". Бадиий фильм.1 ва 2-сериялар.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 "Мультькарусель".
19.50 "Қиш кутиб турмайди".

"ОМАД" таништиради:
20.20 "Совға".
20.50 "4/8". Мусиқий кўрсатув.
21.10 Эълонлар.
21.15 Видео — "О".
22.55 Эълонлар.
23.00 "Курьер".
23.20 "... Яна об-ҳаво ҳақида".
23.25 — 23.35 "Постфактум".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.15 "Таваккал қилиб, ғалаба қозониш". Телеўйин.
19.45 "Рус театрининг шов-шуви". М. Захаров. "Телба кун ёки Фигаронинг уйланиши".
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.40 "Шунақасига яшаса бўлади". М. Задорновнинг ҳажвий кўрсатуви.
22.30 — 23.50 Михаил Евдокимов "Бизнесмен Фома ҳақида" комедиясида.

Сешанба, 8

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 Болалар учун фильм. "Экватор" кемасининг пассажири".
10.20 Немис тили.
10.40 "Ёшлик" студияси. "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи" почтасидан.
11.40 — 13.40 "Болалигим — подшолигим". "Кичкинтой" видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Қўғирчоқлар — менинг дўстларим".
18.35 "Мувозанат".
18.50 Спорт хабарномаси.
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 "Мулоҳаза". Опера санъати ҳақида.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Кино, кино, кино".
21.50 "Ракеталар учмаслиги керак". Бадиий фильм.
23.15 — 23.40 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
18.30 "Мультфейерверк".
19.15 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
19.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
20.00 "Видеогид".
20.20 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.00 — 23.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 "Мульткарусель".

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

19.50 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
20.05 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари (Ҳиндистон).
21.05 Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида.
21.35 "Қалбим кўри".
22.10 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.25 "Подиум".
22.40 "Мусиқий саёҳат".
23.05 — 23.20 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

* * *

18.00 "Кўҳна майдон сири".
18.30 "СБ" жумбоғи".
18.45 "Ким аслида ким?" XX аср. Л. Ландау.
18.50 Янгиликлар.
19.00 "Тиғиз пайт".
19.30 "Шаддод Роза". Телесериал (Мексика).
19.55 "Биз". В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.40 "Илк манбадан".
21.50 1994 йил қўшиқлари.
22.35 — 23.05 "Гол".

Чоршанба, 9

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 "Одам — амфибия". Бадиий фильм.
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 Дил тароналари.
11.40 — 14.10 "Ёшлик" видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Барака мезони".
18.20 "Яшил бойлигимиз".
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 "Ёшлигим, тарк этма мени!". Жаҳон ёшлари кунига.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Алпомиш авлодлари". XII Осиё ўйинлари қаҳрамон-ларига бағишланган кеча ("Туркистон" саройидан ёзиб олинган).
22.30 "Ғаройиб бола". Бадиий фильм.
24.00 — 00.25 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 "Иқтисодий мустақиллик йўлида".
19.10 "Бедуинлар".
19.40 "Такдим".
20.00 "Балерина Насиба Алимова". Телефильм.
20.30 "Тошкент оқшомлари".
21.30 — 22.55 "Сир очилди". Бадиий фильм.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 "Мультькарусель".
19.50 Телефильм.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 — 23.50 "ОМАД" таништиради:
"ҚИТЪА СПОРТИ":
— халқаро мусобақалардан репортажлар;
— Ўзбекистоннинг етакчи спортчилари ҳақида суҳбатлар;
— спорт ҳақида ҳикоялар;
— ахборот ва эълонлар.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

* * *

18.00 Эфирда — Давлатлараро "Мир" телерадиокомпанияси.
18.30 "Инсон ва қонун". Махсус сони.
18.45 "Ким аслида ким?" XX аср. Д. Вертов.
18.50 Янгиликлар.
19.00 "Тиғиз пайт".
19.30 "Шаддод Роза". Телесериал.
19.55 "Икки кун ва бутун умр". Телефильм премьераси.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.40 "Монолог".
21.50 — 23.20 Бадиий фильм.

Пайшанба, 10

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 Болалар учун фильм. "Шаҳар чеккасида".
10.20 "Ота-ўғиллар". Телефильм.
10.50 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.20 "Ғазалхон ёшлигим".
12.00 "Мактабимиз — фахримиз".
12.30 — 13.00 Концерт.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ёшлик" студияси. "Эъзоз".
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг 60 йиллиги олдидан. "Болаликнинг сеҳрли олами".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Эл тинчлиги йўлида". Милиция кунига бағишланган кўрсатув ва концерт.
22.30 "ГАИ инспектори". Бадиий фильм.
23.45 — 00.10 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
18.30 "Омад" тақвими.
18.35 "Жозиба".
18.55 "Бир шингил ҳангома".
19.05 "Муҳаббатга ошно қалблар".
19.25 Видео янгиликлари.
19.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
20.30 — 22.30 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 "Мультькарусель".
19.50 Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ички қўшинлар бошқармаси намунали-кўргазмали оркестрининг концерти.
20.25 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

21.10 — 22.10 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари (Ҳиндистон).

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

* * *

18.00 "...16 ешгача ва ундан қатталар".
18.30 "Миниатюра".
18.45 "Ким аслида ким?". XX аср. Э. Хонеккер.
18.50 Янгиликлар.
19.00 "Тиғиз пайт".
19.30 "Шаддод Роза". Телесериал.
20.00 "Трэм Грин". Г. Боровикнинг муаллифлик кўрсатуви.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.45 "Москва — Кремль".
22.05 — 22.55 "Ягона дубль".

Жума, 11

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 Болалар учун фильм."Сеҳрли орол".
10.05 "Дони Зокиров". Телефильм.
10.35 Немис тили.
10.55 "Жонимга дармоним отам". Мусиқий композиция.
11.25 Ўсмирлар учун. "Умид учқунлари".
12.10 "Сайрам қадамжоларида".
12.50 "Ёшлар ва замон".
13.50— 14.20 "Хиросима-94". Спорт кўрсатуви.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Бозор иқтисодиёти сабоқлари".
18.25 "Хазинамиз таянчи".
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 "Тижорат ва ҳалоллик".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Юрт ишқида ёниб яшайман". Нормурод Нарзуллаев ижодига бағишланган "Назм ва наво" кечаси.
21.50 "Суюнчи". Бадиий фильм.
23.05 — 23.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 "Билиб қўйган яхши".
18.55 "Фароғат опа". Телефильм.
19.25 "Ҳуқуқ ҳимоячилари".
19.55 "Мўъжизалар оламида".
20.35 — 21.45 "Ўзгалар бахти". Бадиий фильм.

ЎзТВ III

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 "Мультькарусель".
19.50 "Тотувлик".
20.25 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.

"ОМАД" таништиради:
21.10 "Эм-Ти-Ви"дан мусиқалар.
21.35 Эълонлар.
21.40 "Даракчи".
21.50 "Салом, ёшлар!"
22.30 Эълонлар.
22.35 — 00.15 Видео — "О".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

6.30 — 9.00 "Тонг".

* * *

18.00 "Инсон ва қонун".
18.30 "Россия тароналари". Сергей Дружинин куйлайди (Екатеринбург).
18.45 "Ким аслида ким?" XX аср. П. Карден.
18.50 Янгиликлар.
19.00 "Бомонд".
19.25 "Шаддод Роза". Телесериал.
19.50 "Мўъжизалар майдони".
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.40 "Ҳафтанинг машҳур кишиси".
22.00 — 23.00 "Детективлар клуби"да. "Сан-Франциско кўчалари". Телесериал. 10-серия.

Шанба, 12

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 Болалар учун фильм."Тайга сири".
10.20 "Шоҳруҳ клуби".
10.50 "Ҳуқуқингизни биласизми?"
11.05 "Ёшлик" студияси. "Талабалар саҳнасида".
12.05 "Янги китоблар".
12.35 "Қўшиқ рақсга уланса". Мусиқий кўрсатув.
13.05 "Қирқ ҳунар ҳам оз".
13.45 — 14.35 "Улуғбекка бағишлов". Ҳамид Олимжон номидаги Самарқанд вилоят театрининг адабий композицияси.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Икки кучукнинг саргузашти". Мультфильм.
18.10 "Сиҳат-саломатлик".
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.20 Эълонлар.
19.25 Спорт хабарномаси.
19.30 "Истиқлолнинг ойдин йўли".
19.50 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муяссар Раззоқова куйлайди.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Телевизион новеллалар театри. Неъмат Аминов. "Қўнғироқ".
21.30 "Пахтазорга оқшом қўнганда...". Кўрсатув ва концерт.
22.30 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультфейерверк".
9.45 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.05 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
10.30 "Видеогид".
10.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
11.30 "Кинонигоҳ".
13.10 "Омад" тақвими.
13.15 "Жозиба".
13.35 "Бир шингил ҳангома".
13.45 "Муҳаббатга ошно қалблар".
14.05 Видео янгиликлари.
14.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
15.10 — 16.50 "Кинонигоҳ".

***

"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Спорт-тайм". Видеоканал.
21.10 — 22.50 "Кинематограф".

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 "Токиода 24 соат". Ҳуж-жатли фильм.
10.30—11.45 "Бувимни қайтаринг". Бадиий фильм (Ўзбекфильм").

* * *

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 "Мультькарусель".

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

19.50 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
20.15 "Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан".
20.50 "Дўстлик чегара билмайди".
21.35 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.50 "Давр менинг тақдиримда".
22.35 "Уорлднет" телекомпа-ниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.40 "Шарқ рақслари". Лорел Грей саҳналаштирган Шарқ халқлари рақслари.
23.20 — 23.35 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

17.55 "Брейн-ринг".
18.45 "Ўшангача ва ундан сўнг". Кўрсатувни В. Молчанов олиб боради.
19.40 "Коламбия пикчерс" таништиради: "Шляпалилар командаси". Телесериал. 5-серия.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 Янгиликлар.
21.45 "Коламбия пикчерс" таништиради. "Соҳиб Баллантре". Телесериал. 2-серия.
22.45 — 23.25 "Оба-На".

Якшанба, 13

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 "Кулинг, дўстлар".
10.00 "Ёшлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан".
10.30 "Маҳобҳорат". Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 92—93-сериялар.
12.00 "Аҳвол қандай, чемпион?".
13.30 "Ижодкор портретига чизгилар". Кинокўрсатув.
13.00 Лирик концерт.
13.30 Болалар театрида. Анвар Обиджон. "Қоринботир".
14.20 — 15.00 "Хотира". Жавдат Абдулла.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Санъат ғунчалари".
18.30 "Ёшлик" студияси. "Қутлуғ ташриф".
18.55 Эълонлар.
19.00 "Ҳафтанома" (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 "Ойнаи жаҳонда..."
19.55 Дуторчи қизлар ансамблининг концерти.
20.25 Эълонлар.
20.30 "Ҳафтанома".
21.00 Эълонлар.
21.05 "Якшанба оқшомида".
21.55 "Ижод завқи ва машаққати". Кинорежиссёр Шуҳрат Аббосов.
22.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Пахтакор" — "Трактор".
23.45 — 00.15 "Ҳафтанома".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:
17.00 "Совға".
17.30 "4/8". Мусиқий кўрсатув.
17.50 "Таҳлил".
18.00 Эълонлар.
18.10 Видео — "О".
19.50 Эълонлар.
20.00 "Курьер".
20.20 "Об-ҳаво ҳақида".
20.30 "Постфактум".
20.40 "Рок ҳақида".
21.10 "Даракчи".
21.20 Эълонлар.
21.30 Видео — "О".

ЎзТВ III

10.00 "Диққат, шаҳарда сеҳргар!". Бадиий фильм.
10.55 — 11.55 "Мусиқий танишув". Сосо Павлиашвили.

* * *

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

19.40 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
20.05 "Дурдаршн" телекомпа-ниясининг кўрсатувлари (Ҳиндистон).
21.05 "Дунё эшиги".
21.45 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.00 Чет эл эстрадаси.
22.30 "Бу ажиб дунё".
22.50 — 23.05 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

17.45 Америка М. Таратута билан.
18.10 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 "Ҳунарли хор бўлмайди".
18.25 "Баскетбол жазаваси"; "Ҳақиқий ажина овловчилар". Мультфильмлар.
19.20 "Бутун Россия". "Н шаҳрида".
22.00 "КВН-94".
22.00 — 22.45 "Якшанба". Ахборот-публицистик кўрсатуви.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

"ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ" ИП-ГАЗЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

СИЗНИ ОБРЎЛИ ВА ЮҚОРИ МАОШЛИ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

БИРЛАШМА МАРКАЗИЙ ОСИЁ МИНТАҚАСИДА ЭНГ ЙИРИК ВА БАРҚАРОР САНОАТ МАРКАЗЛАРИДАН БИРИ ҲИСОБЛАНАДИ. БУ ЕРДА СИЗ УЧУН БАРЧА ҚУЛАЙЛИКЛАР МАВЖУД.

Бирлашма ишлаб чиқаришларида меҳнат қилаётганларнинг ойлик маошлари 650-750 сўмни ташкил этади.

БАШАРТИ МУТАХАССИСЛИГИНГИЗ БЎЛМАСА ҲЕЧ ТАШВИШ ТОРТМАНГ.

Бирлашма қошида ташкил этилган ҳунар-техника билим юрти 6 ой мобайнида Сизни малакали мутахассис даражасида ўзингиз танлаган ихтисослик бўйича ўргатади.

Бизнинг филиалларимиз ПАРКЕНТ, АКМАЛ ИКРОМОВ (Фарҳод кўчаси 31- уй), СОБИР РАҲИМОВ ("Қорақамиш" даҳаси, 1 ва 4 мавзелар, Наби Ҳасанов кўчаси, 19) туманларида жойлашган.

Бирлашманинг барча ишлаб чиқаришларида замонавий ошхоналар, маданий-маиший комплекслар, сартарошхоналар, косметика салонлари бор.

Корхона ҳудудида озиқ-овқат ва сабзавот савдо дўконлари мавжуд.

Сизни даволаш санаторийси, "ТЎҚИМАЧИ" ўйингоҳи, маданият саройи, дам олиш учун Тошкент денгизидаги дам олиш зонаси кутмоқда.

Агар Сиз бизнинг корхонамизда ишлашни истасангиз — ТИГИБ "ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ" кадрлар бўлимига мурожаат қилинг.

БИЗ СИЗНИ КУТАМИЗ!

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Қушбеги кўчаси, 6-уй.

Қуйидаги транспортлар билан боришингиз мумкин: автобуслар — 33, 34, 45, 182, 69. Троллейбуслар — 2, 6, 13, 16. Трамвайлар — 7, 9, 24, 28. "Тўқимачилик комбинати" бекати.

Телефонлар: 53-97-09, 53-97-05.

ТУРКИЯНИНГ ҚУРИЛИШ ФИРМАСИ

МАЛАКАЛИ ИНГЛИЗ ТИЛИ ТАРЖИМОНЛАРИ (қурилиш техникаси терминларини яхши биладиган)ни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Шунингдек, электр-газ пайвандчилар, экскаваторчилар, "МАЗ", "КаМАЗ" авточилангарлари, минорали кран машинистлари, тракторчилар, компрессор оператори, "МАЗ", "КаМАЗ" ҳайдовчилари, юк ортувчи машина ҳайдовчиси, автоэлектрчи, токарлар, ёрдамчи ишчилар, дурадгорлар

КЕРАК

Мурожаат учун телефонлар: 34-53-92, 34-55-80, 35-83-34.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 107, илгариги Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмаси ҳудудида, "Айсель" фирмаси.

ХАБАРИНГИЗ БОРМИ!

Рўзғор, турмуш муаммоларини ҳал қилишда Сизнинг дастёрингиз, кўмакчингизга айланаётган янги нашр — "ТОШКЕНТ ҲАФТАНОМАСИ"ГА 1995 ЙИЛ УЧУН

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА

Унинг саҳифаларида хилма-хил эълон ва билдирувлар, хусусий эълонлар билан бирга телекўрсатувлар дастури, театрлар, концерт ташкилотларининг репертуарлари кенг ёритилади.

ОБУНА БАҲОСИ:

**3 ойга — 19 СЎМ 50 ТИЙИН.
6 ойга — 39 СЎМ.
1 йилга — 78 СЎМ.
НАШР КЎРСАТКИЧИ — 75505.**

"ТОШКЕНТ ҲАФТАНОМАСИ"ГА ЎЗ ВАҚТИДА ОБУНА БЎЛИНГ!

Жамғарма банки

ИШ ҲАҚИНИНГ ЖАМҒАРМА БАНК МУАССАСАЛАРИ ОРҚАЛИ ЎТКАЗИЛИШИ — СИЗНИНГ МАНФААТИНГИЗНИ КЎЗЛАЙДИ!

Сизнинг хоҳишингиз бўйича иш ҳақи яшаш ёки иш жойингиздаги жумҳуриятнинг ҳар қандай Жамғарма банки муассасасига Сизнинг жамғарма ҳисобингизга — тўла ёки қисман ўтказилиши мумкин.

ЖАМҒАРМАНГИЗДАН ПУЛ СИЗГА ҚУЛАЙ БЎЛГАН ПАЙТДА ТЎЛА ЁКИ ҚИСМАН БЕРИЛАДИ.

Ўзининг вақтини қадрлайдиганлар учун Ўзбекистон Жамғарма банки бир маротабалик ёки давомли топшириқ асосида уй, газ, электр энергия, телефон, болалар муассасаларидаги бола тарбияси учун, маиший ва бошқа хизмат учун тўловларни Сизнинг жамғарма ҳисобингиздан пул ўтказиш йўли билан нақд пулсиз ҳисоботни амалга оширади.

ЖАМҒАРМАНИ НАҚД ПУЛСИЗ КЎПАЙТИРИШ — ЗАМОНАВИЙ КИШИНИНГ ИШ УСЛУБИДИР!

ЖАМҒАРМА БАНКИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ.

"ТОШКЕНТ" МЕБЕЛЬ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

АҲОЛИГА

ўзининг фирма магазинида
1 ой давомида
45 фоиз савдо солиғисиз арзонлаштирилган нархда

МЕБЕЛЬ СОТАДИ

ШОШИЛИНГ!

Манзилгоҳимиз: Собир Раҳимов тумани, Жомий кўчаси (43-автобуснинг охирги "МЕБЕЛЬ" бекати).

"ТОШКЕНТҚУРИЛИШ" акционерлик қурилиш корпорациясининг

159-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

Электр пайвандчилар, монтажчилар, сувоқчилар, бўёқчилар, мармар қопловчилар, тунукачилар

КЕРАК

МЕҲНАТ ҲАҚИ — ИШБАЙ, ОЙИГА — 500-1000 сўм.

159-қурилиш тресги ходимлари корпорация қошидаги поликлиника, профилакторий, ўқувчилар оромгоҳлари, болалар боғчасидан фойдаланадилар.

ХОҲЛОВЧИЛАР ЎҚУВ КОМБИНАТИДА КОРХОНА ҲИСОБИДАН ҲУНАР ЭГАЛЛАШЛАРИ МУМКИН.

МАНЗИЛИМИЗ: 700011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 22-уй (метронинг "Пахтакор" бекати, 7, 8, 15, 16-трамвайлар; 4, 20-троллейбусларнинг "Шайхонтоҳур" ёки "Навоий номли шеърият боғи" бекати). Кадрлар бўлимига учрашинг.

Телефон 41-31-04.

Ўзбекистон пайчилик тижорат саноат-қурилиш банкининг Тошкент изҳор бўлими жамоаси "Ўзпайтижсанқурбанк" бошқарувининг раиси А. И. Иботовга отаси

Ибот ЖЎРАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошидаги Тиббий- санитария бирлашмасининг 1-Марказий клиник шифохона жамоаси дорихона мудири Ф. М. Миникеевага умр йўлдоши

Вагит АСҚАРОВИЧ МИНИКЕЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар ҳокими маҳкамаси Ижтимоий таъминот бошқармасининг жамоаси бошқарма ходими Гулниса Ҳамраевага онаси

Умриниса ҒОИПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот кўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.
Буюртма Г—993.
•Босмага бериш вақти 11.30.
•Босмага берилди.
1 2 3 4 5 6.